

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

DEZVOLTARE PERSONALĂ

GHIDUL PROFESORULUI

ZÜRICH UNIVERSITY
OF TEACHER
EDUCATION

Realizat în baza curriculumului disciplinar, aprobat de Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018). Aprobat prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 463 din 25.05.2020.

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului elvețian „JOBS: Orientarea Profesională – Instruire în afaceri și școli”, centrat pe asocierea dintre piața muncii și școală. JOBS este un program transversal dedicat elevilor din învățământul secundar. Ei își evaluează și dezvoltă propriile competențe și abilități de viață și fac cunoștință cu lumea reală a muncii.

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova în colaborare cu Departamentul pentru Proiecte Internaționale în Educație al Universității Pedagogice din Zurich au coordonat producerea, designul și editarea acestor materiale didactice. (Acorduri de cooperare semnate în iunie 2019). Publicația a fost finanțată de către Lottery Fund din Cantonul Zurich, Elveția.

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

ZÜRICH UNIVERSITY
OF TEACHER
EDUCATION

Kanton Zürich
Lotteriefonds

Autori

Rolf Gollob
Martin Keller

Consultanți naționali

- Iosif Moldovanu, consultant, Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC)
- Valentina Olaru, doctor în științe pedagogice, grad didactic superior, IPLT „Lucian Blaga”, mun. Chișinău
- Tatiana Turchină, Șef Departament Formare Continuă, Universitatea de Stat din Moldova

Traducere

Tania Mihiu

Redactare

Marin Dolință
Mary Sava
Mariana Vataman-Ciocanu

Design grafic

Nadine Hugli

Publicat în 2020

Universitatea Pedagogică din Zurich (Zurich University of Teacher Education); Proiecte Internaționale în Educație International Projects in Education (IPE)

phzh.ch/ipe
ipe-textbooks.phzh.ch

Toate drepturile rezervate. Nici o parte a acestei publicații nu poate fi tradusă, reprodusă sau transmisă sub nici o formă sau prin orice mijloace, electronice, mecanice, fotocopiere, înregistrare sau orice sistem de stocare sau extragere a informațiilor, fără permisiunea prealabilă în scris de la Lottery Fund din Cantonul Zurich – Departamentul de Finanțe, care este unicul proprietar al publicației. Aceasta se aplică la nivel mondial.

DEZVOLTARE PERSONALĂ

GHIDUL PROFESORULUI CLASA 9

Introducere: Aspecte pedagogice	2
Ce deprinderi de viață țin de dezvoltarea personală?	2
Competențele de dezvoltare personală ca parte integrantă a studiilor și a vieții	2
Cum sunt organizate competențele?	4
Cum urmează să predau modulele?	5
Care este rolul meu, al profesorului?	5
Cum este structurat ghidul?	6
Ce materiale adăugătoare aș putea utiliza?	6
Unde se înregistrează munca elevilor?	6
Cum are loc evaluarea elevilor?	7
Cum îmi evaluez modul de predare?	7
Care este rolul părinților în predarea disciplinei?	7
Bibliografie	8
 Ghidul profesorului pentru disciplina dezvoltare personală, clasa 9	 9
Modulul 1 – Identitatea personală și relaționarea armonioasă	15
Modulul 2 – Asigurarea calității vieții	25
Modulul 3 – Modul de viață sănătos	35
Modulul 4 – Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial	45
Modulul 5 – Securitatea personală	55

INTRODUCERE: ASPECTE PEDAGOGICE

„Ghidul profesorului” pentru disciplina „Dezvoltare personală” în clasa 9 este destinat cadrelor didactice care le formează elevilor competențe transversale și deprinderi de viață. Ghidul se concentrează pe modalitățile de formare a competențelor transversale necesare pentru o dezvoltare fizică și psihică sănătoasă și pe susținerea dezvoltării identității personale a fiecărui elev. Printre aceste competențe și deprinderi de viață se numără și acelea de care copiii și adolescenții vor avea nevoie în diverse situații în context școlar și în viața cotidiană, pe care le vor întâmpina atât în viața privată cât și în cea profesională.

Ce deprinderi de viață țin de dezvoltarea personală?

Printre competențele și deprinderile de viață ce țin de diverse aspecte ale personalității se numără:

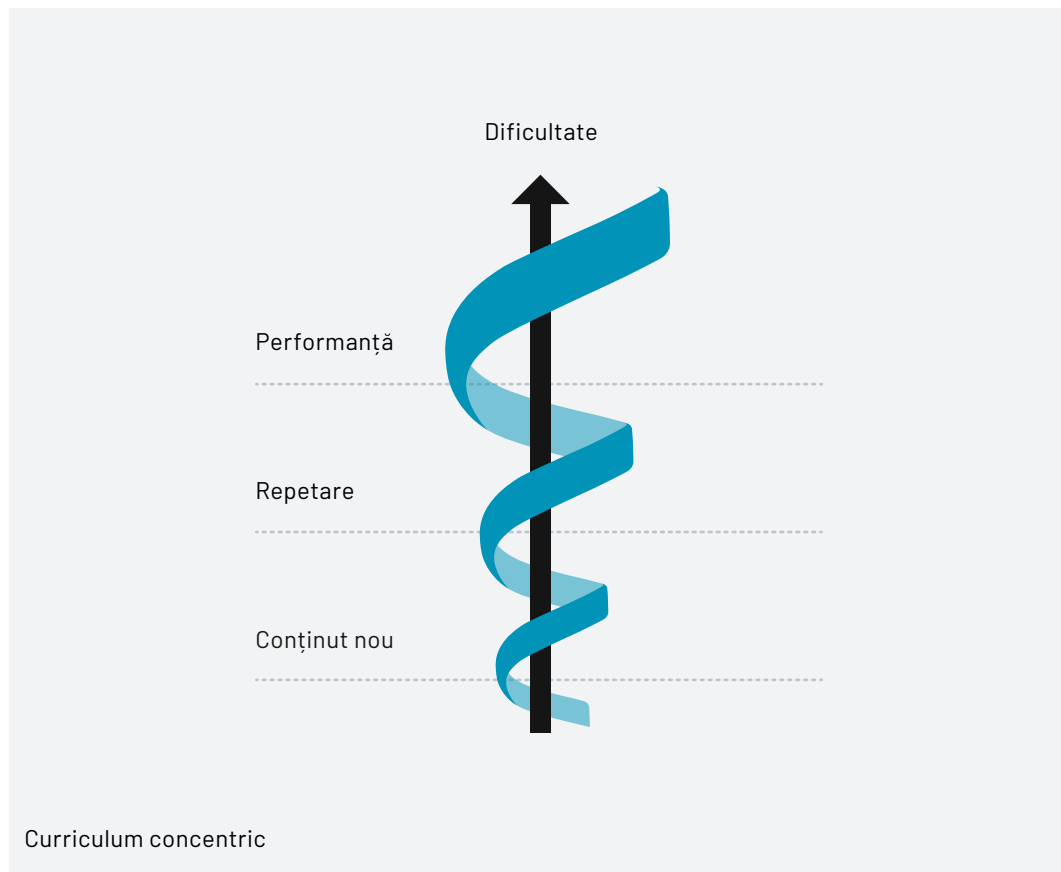
- **Competențele cognitive** – de exemplu, competențele de soluționare a problemelor, de gândire creativă, de gândire critică, precum și cele metacognitive;
- **Competențele sociale** – de exemplu, competențele de comunicare, de colaborare, de construire a relațiilor, empatia;
- **Competențele legate de conștiința de sine** – de exemplu, responsabilitatea, competența de luare a deciziilor, deprinderile de autorefecție;
- **Competențele de reglare a emoțiilor** – de exemplu, abilitatea de a-și controla emoțiile, de combatere a stresului, competențele de soluționare a conflictelor.

Competențele vizate de acest program de dezvoltare personală sunt definite de Organizația Mondială a Sănătății ca setul de competențe necesare pentru succes pe parcursul vieții (2001). Ținem să remarcăm că toate deprinderile de viață se suprapun, într-o măsură mai mare sau mai mică, și pot fi susținute printr-o abordare holistică. Astfel, competențele cognitive nu pot fi formate fără a se acorda atenție competențelor sociale și celor legate de conștiința de sine, competențele de reglare a emoțiilor nu se pot forma fără a lua în considerare competențele sociale ș.a.m.d.

Competențele de dezvoltare personală ca parte integrantă a studiilor și a vieții

Educația pentru dezvoltare personală și deprinderi de viață este integrată în toate disciplinele școlare, fiind întotdeauna legată de conținuturile de învățare relevante pentru individ la stadiul său curent de dezvoltare. Conținuturile și sarcinile din acest program sunt orientate spre vârste și clase diferite. Pe parcursul înaintării prin curriculum, ce acoperă perioada de școlarizare obligatorie, procesul de formare a deprinderilor de viață devine tot mai complex, deși în fiecare an se studiază teme asemănătoare și se lucrează la aceleași competențe. Acest proces progresează de la o vârstă timpurie,

demarând la momentul intrării copilului în sistemul de educație (fie la grădiniță, fie în școala primară) și încheindu-se la finele educației obligatorii. De-a lungul vieții școlare a elevilor, competențele de dezvoltare personală se formează în baza unui curriculum concentric, repetându-se în fiecare an școlar, însă de fiecare dată la un nivel mai complex.

Curriculumul concentric pentru „Dezvoltare personală” poate fi descris ca o abordare ce prezintă anumite concepte-cheie la niveluri de complexitate care sporesc pe măsura avansării prin etapele de școlarizare. Edificat în baza concepției pedagogului și psihologului Jerome Bruner, conform căruia „orice subiect poate fi predat în mod eficient, într-o formă intelectual corectă, oricărui copil, la orice etapă de dezvoltare” (Bruner 1960), curriculumul concentric reprezintă fundamentul pedagogic al acestui program. Copiilor li se prezintă, la o vârstă timpurie, anumite secvențe de informație, subiecte și sarcini; acestea le sunt prezentate iar și iar, pentru consolidare și pentru a sta la baza altor competențe și unități de conținut. Pe lângă faptul că, cu ajutorul metodei învățării adaptate, copilul va atinge performanța privind diferite deprinderi de viață, se cere remarcat și un alt aspect – sensul și însemnătatea a ceea ce se predă devin, la rândul lor, o componentă a programului. Curriculumul concentric conține idei, principii și valori care capătă importanță atât pentru elevi, pe măsura maturizării acestora, cât și pentru societate ca un tot întreg. Astfel, programul adoptă abordarea și paradigma învățării pe parcursul întregii vieți.

Cum sunt organizate competențele?

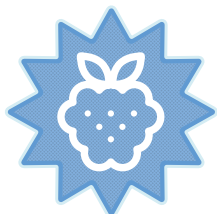
Competențele vizate prin studiul disciplinei „Dezvoltare personală” sunt formate în cadrul a cinci module, care cuprind cinci concepte-cheie. Acestea sunt:

Modulul 1

„Identitatea personală și relaționarea armonioasă” care pune accent pe cunoașterea și acceptarea de sine; explorarea și autoevaluarea resurselor personale; familia ca valoare: responsabilități, roluri de gen, stereotipuri; comunicarea asertivă, nonconflictuală și nonviolentă; autoeducare și voluntariat etc.

Modulul 2

„Asigurarea calității vieții” cu accent pe integritate, gestionare eficientă a resurselor, responsabilitate pentru o dezvoltare durabilă, o bună gospodărire etc.

Modulul 3

„Modul de viață sănătos” care îi ghidează pe elevi în aspecte ce țin de sănătatea fizică, emoțională, alimentația sănătoasă, contracararea viciilor: droguri, alcool, fumat, influențe de diferit gen etc.

Modulul 4

„Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial” care pune accent pe înțelegerea profesiilor din perspectiva pieței muncii, planificarea carierei și luarea deciziilor de carieră, dezvoltarea spiritului antreprenorial ca opțiune de carieră etc.

Modulul 5

„Securitatea personală” ce oferă elevilor contextul de formare a unui comportament orientat spre asigurarea securității proprii și a celorlalți.

Bazându-se pe curriculumul concentric, fiecare ghid din această serie se structurează după aceleași module și noțiuni-cheie. Sarcinile sunt dispersate pe parcursul unui an școlar, câte patru pentru fiecare modul. Prin urmare, fiecare ghid conține 20 de sarcini. Însă temele și sarcinile destinate elevilor deseori se suprapun: de exemplu, o sarcină legată de modul de viață sănătos va atinge și subiecte precum asigurarea calității vieții și arta cunoașterii de sine; o sarcină – destinată copiilor mai mari – centrată pe oportunitățile profesionale va implica și cunoașterea de sine și asigurarea calității vieții ș.a.m.d. Prin urmare, deși sarcinile sunt organizate în cinci module, ele nu se pot percepe ca fiind absolut izolate una de alta.

Abordarea modulară insistă pe o viziune asupra activității didactice caracterizată prin integrarea cunoștințelor, deprinderilor și atitudinilor specifice dezvoltării de competențe. Această abordare integratoare este reflectată în fiecare modul, valorificându-se și cele învățate la alte discipline școlare sau din mediul social și familial al elevului. În acest mod, disciplina „Dezvoltare personală” se concentrează pe formarea de competențe cu un accent aparte pe valori, atitudini și înclinații.

Cum urmează să predau modulele?

Modulele și sarcinile sunt prezentate în ordine cronologică. Recomandăm să respectați această ordine, pentru că astfel deprinderile de viață se vor dezvolta la elevi treptat, în baza unor noțiuni-cheie și printr-un proces planificat și organizat. Printre metodele de predare-învățare utilizate se numără învățarea pe bază de sarcini și învățarea prin colaborare. Ambele se edifică pe o viziune cognitiv-constructivistă a învățării, care presupune că educabilul acumulează cunoștințe, realizând o anumită sarcină individual, făcând apoi schimb de idei cu un coleg sau în cadrul unei echipe, împărtășind rezultatele cu întreaga clasă. Procedul „gândește – lucrează în perechi – împărtășește” se regăsește în mai multe sarcini, contribuind la dezvoltarea deprinderilor sociale și de colaborare. La fel, reflecția individuală și colectivă asupra procesului de învățare, un element important al dezvoltării personale, face parte din mai multe sarcini.

Care este rolul meu, al profesorului?

În cadrul acestui program, rolul profesorului este să inițieze și să ghideze procesele de învățare, să-i antreneze și să-i însoțească pe elevi în experiența de învățare și să-i ajute să-și depășească dificultățile. Profesorul trebuie să-și dea seama de faptul că, în consecință, rolul său va fi mai curând unul de formator și moderator decât de transmitător de cunoștințe. Această schimbare ține și de evaluarea procesului de învățare și a finalităților de studiu. Elevilor li se cere să-și elaboreze propriile strategii de soluționare a problemelor: să analizeze independent o problemă și să evalueze critic mai multe moduri de a o soluționa. Așadar, rezultatele învățării fiecărui elev trebuie examinate individual, acestea nu pot fi apreciate printr-o evaluare sumativă ordinară. Evaluarea se va organiza în mod formativ, adică profesorul va observa și evalua continuu procesul de învățare al fiecărui elev, nu doar rezultatele. În acest context, oferirea unui feedback individual și personal devine un element important al rolului profesorului.

Cum este structurat ghidul?

Toate „ghidurile profesorului” pentru disciplina „Dezvoltare personală” au o structură similară. În paginile ce urmează veți găsi o descriere mai detaliată a modulelor și a deprinderilor de viață specifice fiecărei clase vizate. Ghidul conține 20 de sarcini, distribuite în cinci module. Sarcinile sunt prezentate în același mod: în stânga paginii sunt indicate obiectivele, competențele vizate, formele de activitate, etapele și timpul necesar, materialele și modul de organizare a clasei. Unele sarcini se constituie dintr-o activitate dublă de predare și învățare, o recomandare de temă pentru acasă și analiza acestora în lecția următoare (follow-up). Apoi se prezintă proiectul detaliat al lecției. În secțiunea din dreapta se enumeră toate instrucțiunile pe care le primesc elevii, cu exemple (schițe) de posibile prezentări pe tablă sau fișe de lucru.

Ce materiale adăugătoare aș putea utiliza?

Materialele necesare pentru fiecare lecție sunt enumerate în dreptul sarcinilor. Prin materiale înțelegem atât foi de hârtie, pixuri, creioane colorate, cât și telefoane mobile sau computere. Pentru unele sarcini ar putea fi nevoie ca profesorul să descarce de pe Internet materiale adăugătoare, în funcție de cunoștințele și experiența sa anterioară. Dacă este cazul, acest lucru este recomandat. Vă rugăm să rețineți că seria de ghiduri dedicate disciplinei „Dezvoltare personală” nu este decât una din numeroasele resurse ce pot fi utilizate; bineînțeles, profesorii se pot inspira și din alte materiale disponibile, care țin de dezvoltarea personală.

Unde se înregistrează munca elevilor?

Există mai multe moduri în care elevii își pot înregistra munca efectuată. Deoarece nu există un caiet special al elevului, profesorul este cel care poate decide forma de înregistrare a lucrărilor.

De exemplu:

- Elevii lucrează pe fișele individuale distribuite de profesor. Toate fișele se colectează într-o mapă. Dacă doresc, elevii își pot confecționa mapele în prima lecție, la începutul anului școlar. În mapă se pot adăuga și materiale suplimentare (fotografii etc.).
- Elevii lucrează în caiete, unde scriu/desenează toate schițele, notele, eseurile etc. Caietele servesc, în fond, drept jurnale personale. Un punct forte al acestora este că paginile sunt cusute și deci se exclude riscul pierderii materialelor. Elevii își pot înfrumuseța caietele după dorință.
- În funcție de situația socioeconomică a părinților, profesorii le pot propune să achiziționeze singuri caietele pentru elevi. Această propunere se poate discuta la una din ședințele cu părinții.

Cum are loc evaluarea elevilor?

Evaluarea formativă se desfășoară pe parcursul predării-învățării fiecărui modul. Evaluarea sumativă se efectuează la finele fiecărui modul, cu ajutorul instrumentului de evaluare propus, pornind de la autoevaluarea elevilor în baza descriptorilor de competențe formate/dezvoltate pe parcursul studierii modulului. Elevul își identifică propriul potențial de dezvoltare și își formulează scopuri pentru viitor. După aceasta, profesorul îi oferă fiecărui elev feedback individual sub forma unei critici constructive, concentrându-se mai degrabă pe dezvoltarea competențelor și pe punctele forte, decât pe deficiențe. Fișele de evaluare urmează să devină o parte importantă a portofoliului elevului.

Cum îmi evaluez modul de predare?

Orice formă de predare necesită ca profesorul să-și evalueze regulat munca și să reflecteze asupra ei. Autoevaluarea se poate efectua în baza unor întrebări-cheie, care derivă din obiectivele propuse, competențele de format, finalitățile de studiu, activitatea elevilor etc. Reflecția se poate face în pereche cu un coleg, de la egal la egal, în urma asistării reciproce la lecțiile de dezvoltare personală. Sugerăm ca, înainte de a invita colegul să asiste la lecție, să determinați câteva aspecte care vă interesează și să i le comunicați. Astfel, puteți spera să primiți observații și sugestii concrete în urma acestei experiențe. Feedbackul trebuie să fie oferit colegial, sub forma unor critici constructive.

Care este rolul părinților în predarea disciplinei?

Orele de dezvoltare personală au loc în școală. Cu toate acestea, elevii vor primi teme pentru acasă care presupun colectarea de informații de la părinți sau de la alte rude (de exemplu, despre biografiile lor, despre reguli, despre trecut etc.). Recomandăm ca disciplina „Dezvoltare personală” să le fie prezentată părinților în cadrul unei ședințe, la începutul anului școlar. Părinții și familia au un rol important în dezvoltarea copiilor, în definirea identității lor, a normelor morale, a valorilor și a perspectivelor de viitor. Profesorii ar trebui să informeze părinții despre specificul programului de dezvoltare personală, să le ofere o privire de ansamblu asupra modulelor și a felului în care vor lucra elevii la ore (individual, în perechi, în grupuri etc.). Părinții pot fi încurajați să participe activ la procesul de învățare al copiilor lor, asociindu-se cu școala într-un mod pozitiv. „Dezvoltare personală” este o disciplină în care integrarea lumii exterioare și a comunității școlii joacă un rol important. În cadrul unor sarcini elevii vor aduna informații, comunicând cu oamenii și descoperind fenomene care fac parte din viața comunității lor. Prin urmare, disciplina „Dezvoltare personală” este legată de clasă, dar devine și o parte a dezvoltării întregii școli și necesită implicarea tuturor factorilor interesați din comunitate.

Bibliografie

- Bruner, J (1960) The Process of Education (Procesul Educațional), Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
- World Health Organisation (Organizația Mondială a Sănătății) (2001): Partners in life Skills Education (Parteneri pentru Învățarea Abilităților de Viață). Concluzii de la Întâlnirea United Nations Interagency. Geneva: Organizația Mondială a Sănătății.

GHIDUL PROFESORULUI PENTRU DISCIPLINA DEZVOLTARE PERSONALĂ CLASA 9

Ghidul pentru clasa 9 conține 20 de sarcini de lucru, împărțite în mod egal între cele cinci module. Modulele se concentrează pe următoarele scopuri și competențe:

Modulul 1:

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

Competența specifică: Exprimarea identității personale în relaționarea constructivă cu familia și ceilalți, prin explorarea sinelui și a resurselor din societate. Aceasta include:

- corelarea realizărilor, a aspirațiilor potențiale și personale pe baza unui algoritm propus,
- aplicarea strategiilor de autoreglare emoțională în diferite situații, inclusiv în cele academice,
- elaborarea unor algoritmi de rezolvare a conflictelor, inclusiv negocierea,
- identificarea asemănărilor și diferențelor dintre pasiune și iubire pentru asumarea responsabilității în cadrul relațiilor de gen.

Temele abordate în clasa 9 se referă îndeaproape la preocupările corespunzătoare vârstei elevului, punând accent pe percepția sa despre egalitate și diferență (Sarcina 1), gen și sexualitate (Sarcina 2), influența valorilor (Sarcina 3) și găsirea strategiilor de rezolvare a conflictelor (Sarcina 4).

Modulul 2:

Asigurarea calității vieții

Competența specifică: Demonstrarea responsabilității în alegerea unui comportament orientat spre valorificarea optimă a resurselor personale și a mediului înconjurător. Aceasta include:

- descrierea priorităților și a modalităților/mijloacelor de realizare a acestora în raport cu valorile personale și normele acceptate în societate,
- analiza posibilităților de asigurare a unei vieți de calitate, axate pe muncă și pe respectul de sine,
- proiectarea propriei calități a vieții, pe baza priorităților, valorilor și gestionării eficiente a resurselor.

Temele abordate aici se referă la percepția personală a egalității și a corectitudinii din experiența proprie (Sarcina 5), gândirea visătoare în comparație cu posibilitățile reale (Sarcina 6), modurile de rezolvare a conflictelor și de luare a deciziilor (Sarcina 7) și diferențierea între nevoi și dorințe (Sarcina 8).

Modulul 3:**Modul de viață sănătos**

Competența specifică: Manifestarea independentă a comportamentului centrat pe modul de viață sănătos, prin implicarea activă în menținerea sănătății proprii și a sănătății celorlalți, demonstrând interes și inițiativă. Aceasta include:

- colectarea și selectarea informațiilor privind componentele asociate unui mod de viață sănătos, exprimând deschidere și respect,
- acceptarea schimbărilor corporale în perioada adolescenței, în conformitate cu propriile nevoi,
- evaluarea riscurilor consumului de droguri și a efectelor poluării mediului asupra sănătății și asumarea responsabilității cu privire la protecția personală,
- demonstrarea unui comportament responsabil în ceea ce privește starea de sănătate personală și a altora, manifestarea inițiativei în situații critice referitoare la sănătate.

Temele abordate în clasa 9 se referă la planificarea pentru prevenirea poluării mediului (Sarcina 9), cântărirea riscurilor fumatului și rezistența la presiunea anturajului (Sarcina 10), înțelegerea factorilor care afectează accesul la apă curată (Sarcina 11) și obiceiuri alimentare sănătoase (Sarcina 12).

Modulul 4:**Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial**

Competența specifică: Proiectarea carierei prin determinarea traseului școlar și/sau profesional din perspectiva valorificării potențialului personal și a oportunităților de pe piața muncii. Aceasta include:

- descoperirea oportunităților educaționale și profesionale din perspectiva cunoașterii de sine și a pieței muncii,
- argumentarea deciziilor cu privire la traseul educațional și profesional în baza sistemului de atitudini și valori,
- identificarea potențialului individual pentru formularea unor inițiative antreprenoriale, în diferite domenii profesionale dezvoltate în comunitate.

Temele abordate în clasa 9 se referă la obținerea unei imagini mai detaliate asupra lumii profesionale și a oportunităților locale de angajare (Sarcina 13), gândirea propriei cariere profesionale (Sarcina 14), gândirea propriei cariere educaționale (Sarcina 15) și prezentarea propriilor planuri sub forma unui proiect (Sarcina 16).

Modulul 5:**Securitatea personală**

Competența specifică: Adoptarea comportamentului activ, centrat pe responsabilitate, privind securitatea personală, starea de bine proprie și a celor din jur. Aceasta include:

- culegerea de informații despre pericolele potențiale de origine naturală, valorificând abilitățile intelectuale ale persoanei,
- răspândirea reglementărilor privind comportamentul recomandat în cazul amenințărilor la siguranța personală și națională, arătând responsabilitate și grijă față de sine și de ceilalți,
- respectarea precauțiilor prevăzute în actele de reglementare pentru a evita agresiunea în mediul online, adoptând un comportament prudent și nonviolent,
- manifestarea unui comportament responsabil în diferite circumstanțe, cum ar fi situații zilnice obișnuite, situații riscante sau excepționale, respectând reglementările și arătând responsabilitate pentru bunăstarea personală și a altora.

Temele prezentate în clasa 9 includ abordarea situațiilor problematice (Sarcina 17), prevenirea riscurilor în activități online (Sarcina 18), abordarea bullyingului (Sarcina 19) și siguranța personală în trafic (Sarcina 20).

MODULUL 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă	15
Sarcina 1 Diferiți, dar egali	16
Sarcina 2 Gen și sexualitate: despre sine, familie, colegi	18
Sarcina 3 Care sunt valorile mele?	20
Sarcina 4 Cum să rezolvi un conflict	22

MODULUL 2

Asigurarea calității vieții	25
Sarcina 5 Toți suntem egali, dar unii sunt mai egali decât alții	26
Sarcina 6 Ce mi-aș dori pentru o lume mai bună, dacă aș fi magician	28
Sarcina 7 Câștig-câștig: bine pentru toată lumea	30
Sarcina 8 Dorințe și nevoi	32

MODULUL 3

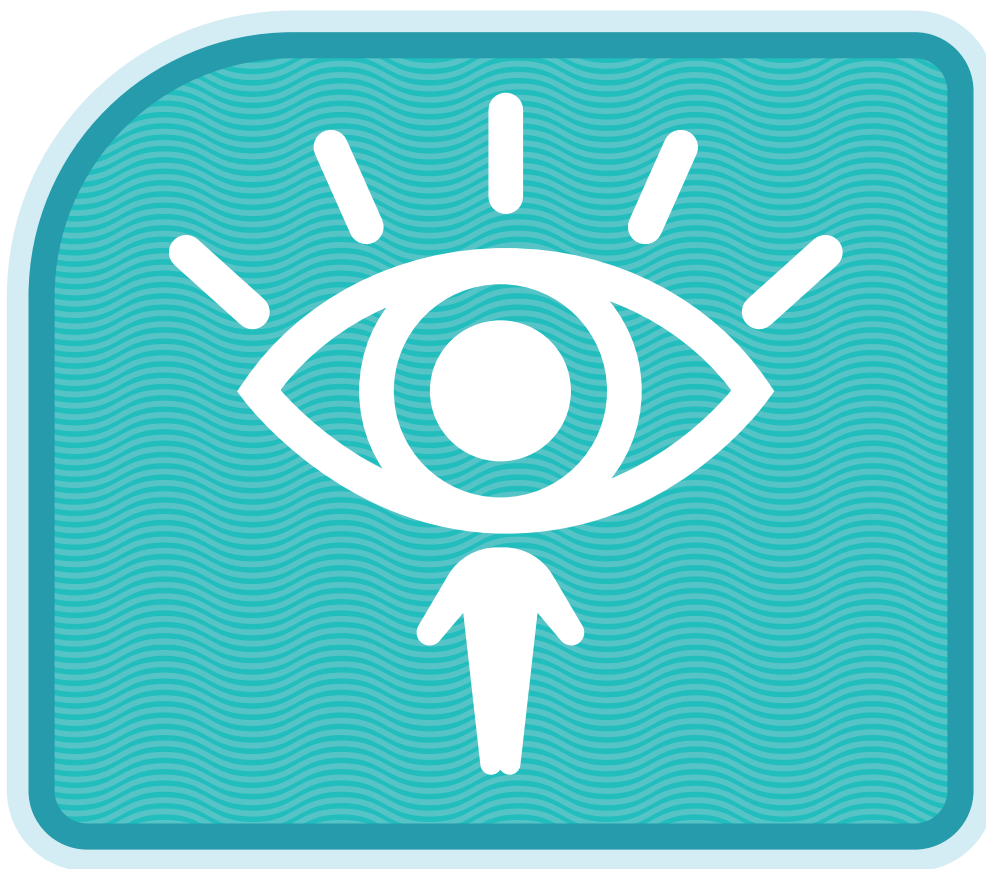
Modul de viață sănătos	35
Sarcina 9 Cum planificăm un proiect de mediu	36
Sarcina 10 Fumatul este ucigător. De ce este atât de tentant?	38
Sarcina 11 Apă curată – viață curată	40
Sarcina 12 Obiceiurile mele alimentare	42

MODULUL 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial	45
Sarcina 13 Locuri de muncă: unde le putem găsi?	46
Sarcina 14 Traseul meu profesional	48
Sarcina 15 Traseul meu școlar/educațional	50
Sarcina 16 Prezentarea proiectului meu de carieră	52

MODULUL 5

Securitatea personală	55
Sarcina 17 Respectarea legii – o dilemă	56
Sarcina 18 Securitatea cibernetică	58
Sarcina 19 Bullyingul – un mod groaznic de a distruge pe cineva	60
Sarcina 20 Bicicleta mea. Casca mea. Viața mea	62

MODULUL 1

IDENTITATEA PERSONALĂ ȘI RELAȚIONAREA ARMONIOASĂ

Identitatea personală și relaționarea armonioasă pune accent pe cunoașterea și acceptarea de sine; explorarea și autoevaluarea resurselor personale; familia ca valoare: responsabilități, roluri de gen, stereotipuri; comunicarea asertivă, nonconflictuală și nonviolentă; autoeducare și voluntariat etc.

SARCINA 1

DIFERIȚI, DAR EGALI

Scop

În dezvoltarea Eu-ului, tinerii trebuie să conștientizeze faptul că este bine să fii diferit de ceilalți, respectând, în același timp, elementele de bază ale egalității.

Timp necesar

- ① 15 minute
- ② 30 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

- ① Sala de clasă împărțită în două
- ② Întrebări pentru lucrul în grup

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

Profesorul împarte sala de clasă în două cu o sfoară sau trasând cu creta o linie pe podea. Apoi, enumeră, pe rând, o serie de caracteristici. După fiecare caracteristică menționată, cei care recunosc că o au trec de partea cealaltă a liniei.

Exemple: Toți cei care...

- poartă blugi;
- au ochi albaștri;
- sunt mai în vârstă decât media clasei;
- au vizitat alte țări;
- citesc ziarul cu regularitate;
- au fost discriminați;
- au prejudecăți cu privire la ceilalți;
- etc.

Elevilor li se poate cere să sugereze și ei unele caracteristici. Profesorul trebuie însă să fie conștient de situațiile sensibile care pot apărea.

Partea ②

Elevii sunt împărțiți în grupuri mici de 4 sau 5 persoane, care discută pe marginea întrebărilor. Profesorul ajută grupurile să-și aleagă – dinainte – un moderator și un purtător de cuvânt. Moderatorul se asigură că va vorbi fiecare membru al echipei. Purtătorul de cuvânt ia notițe și prezintă în plen concluziile grupului. Dacă clasa nu este încă experimentată și instruită în aceste roluri, profesorul are sarcina importantă de a le detalia. Toți elevii trebuie să învețe să modereze și să prezinte. După prezentările de grup, profesorul rezumă, fără să facă o evaluare morală. Astfel, profesorul oferă indicii, explicând modul în care un Eu dinamic trebuie să fie gata să învețe de la ceilalți și să crească, dezvoltând puncte de vedere diferite.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ②

Întrebări pentru discuție

- În cadrul grupului, este cineva cu care crezi că nu ai nimic în comun?
- Cum te simți atunci când faci parte dintr-un grup mare?
- Cum te simți atunci când ești singur sau într-un grup mic?
- Cât de greu este să-ți aperi o opinie?
- La ce tip de întrebări este dificil să răspunzi în public?

Înainte de începerea discuției, decideți cine va fi moderatorul și cine purtătorul de cuvânt. Ați putea alege ca purtător de cuvânt pe cineva care nu este foarte experimentat în acest rol. Experiența ca moderator sau ca purtător de cuvânt reprezintă un element important al dezvoltării personale.

SARCINA 2

GEN ȘI SEXUALITATE: DESPRE SINE, FAMILIE, COLEGI

Scop

Elevii înțeleg că problemele de gen și de sexualitate le afectează viața de adolescenți. Genul și sexualitatea au un impact major asupra stimei de sine și asupra interacțiunilor cu ceilalți. Elevii înțeleg că problemele legate de sexualitate ar trebui să se bazeze pe valori cum ar fi: respectul de sine și respectul față de ceilalți.

Timp necesar

- ① 20 minute
- ② 25 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen. Diagrama desenată pe tablă, pe flipchart sau proiectată într-o prezentare PowerPoint.

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul prezintă o diagramă care conține trei domenii: sinele, colegii și familia, precum și relația lor cu o sexualitate sănătoasă. Elevii ar trebui să o copieze.
2. Elevii sunt împărțiți în echipe mai mici (poate – fete și băieți separat). La început, li se cere să găsească exemple care să ilustreze toate punctele diagramei. Apoi, fiecare membru al grupului vorbește despre sine în mod sincer, fără a fi necesar să împărtășească aspecte pe care vrea să le păstreze doar pentru el. Profesorul îi ajută să se protejeze în acest sens.

Partea ②

Fiecare echipă face rezumatul discuției și îl prezintă în plen, urmărind aspectele de mai jos:

- Elementele interesante ale discuției;
- Întrebările pe care le au pentru colegii de clasă;
- Ideile pe care le au pentru a discuta aceste probleme mai mult în clasă;
- Modalitățile de a se sprijini reciproc în momentele de dificultate.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

Sine	Colegi	Familie
- să-și aprecieze corpul - să-și asume responsabilitatea propriului comportament - să fie informat despre problemele din jurul său	- să-și exprime dragostea și sentimentele intime în moduri adecvate - să aibă abilitățile de a-și evalua pregătirea pentru relații mature - să interacționeze cu ambele sexe și să le respecte sub toate aspectele	- să comunice efectiv cu familia - să-și poată exprima dragostea față de membrii familiei - să îndeplinească sarcini și să-și asume responsabilități acasă

Partea ②

Întrebări pentru discuție	Întrebări pentru prezentare
- Când am fost cu adevărat fericit ultima dată? Aș putea împărtăși acest sentiment cu familia mea? - Cum am reacționat ultima oară când am fost supărat? Apoi, în cadrul echipelor, elevii își definesc propriul profil. Care sunt punctele mele forte? Unde mă pot dezvolta? Ce nu mi se pare important?	- Ce a fost interesant în discuția noastră? - Ce întrebări avem pentru colegii noștri de clasă? - Ce idei avem pentru a discuta aceste subiecte mai mult în clasă? - Cum ne putem sprijini unii pe alții în momente dificile?

SARCINA 3

CARE SUNT VALORILE MELE?

Scop

Elevii înțeleg că valorile proprii sunt un factor important pentru decizii, pentru sănătate și pentru responsabilități. Aceștia dezvoltă o atitudine pozitivă față de gen și de sexualitate. Ei discută modul în care problemele legate de sexualitate se bazează pe valori precum respectul de sine și respectul față de ceilalți.

Timp necesar

- ① 20 minute
- ② 25 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen. Tabelul „Lista valorilor mele”.

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul creează în clasă o atmosferă care face posibilă reflectarea serioasă și individuală pentru toți elevii.
2. Profesorul aduce la cunoștința elevilor scopul lecției, face o scurtă introducere în abordarea aleasă și le prezintă tabelul „Lista mea de valori”.
Posibilă observație introductivă din partea profesorului:
„Faptul că ești fată sau băiat nu trebuie să limiteze interesele sau planurile tale. Fiecare profesie poate fi aleasă de oricine. Întrebarea-cheie este: Cum te vezi? Cât de bine te cunoști pe tine însuși? Cum vrei să te dezvolti în anii ce vor veni? Folosește timpul pentru a te gândi la tine. Nu trebuie să mă mulțumești pe mine sau pe altcineva. Nimeni nu îți va evalua gândurile”.
3. Fiecare elev lucrează individual la fișa sa. Mai întâi, se completează lista. Apoi, se răspunde la întrebări și se iau notițe.
4. În final, elevii lucrează în perechi pentru a găsi modalități de largire a propriilor perspective.

Partea ②

În discuția în plen, rolul unic al profesorului este de a sprijini elevii, astfel încât ei să își poată împărtăși experiențele. Profesorul exercită rolul de moderator. Acest rol poate fi distructiv, dacă se emit opinii puternice sau se menționează fapte. De fapt, este vorba despre ascultare, înțelegere și facilitare.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ①

Lista valorilor mele

	Neimportant	Important	Foarte important
Să fiu respectat de părinții mei			
Să fiu respectat de prietenii mei			
Să am o imagine pozitivă despre mine			
Să am mulți prieteni			
Să învăț bine la școală			
Să ofer și să primesc dragoste			
Să am relații bune cu ambele sexe			
Să accept sexualitatea ca un factor al personalității			
Să iau decizii inteligente în legătură cu comportamentul sexual			

- Ce am învățat despre mine?
- Ce este specific pentru mine?

- De ce este important să știu mai multe despre mine?
- De ce m-ar alege cineva să-i fiu prieten/prietenă?

SARCINA 4

CUM SĂ REZOLVI UN CONFLICT

Scop

Elevii învață o tehnică de rezolvare a conflictelor. Ei înțeleg că soluționarea conflictelor poate fi învățată.

Timp necesar

- ① 30 minute
- ② 15 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Spațiu suficient pentru mișcare în jurul sălii de clasă. Modelul „Rezolvarea conflictelor în șase etape”. Ziare și reviste vechi.

Modulul 1

Identitatea personală și relaționarea armonioasă

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul descrie o situație de conflict pentru care nu este dată o soluție. (De exemplu: Două grupuri de elevi vor să folosească curtea școlii pentru două sporturi, în timpul pauzelor: un grup pentru fotbal, celălalt pentru volei. De fiecare dată, se luptă.) Situația poate fi prezentată ca un joc de rol. Elevii discută modul de soluționare a conflictului. Făcând așa, ei pot anticipa părți ale modelului furnizat sau pot pune întrebări pentru care modelul le oferă un răspuns.
2. Se formează două grupuri. Un grup citește în tăcere fișa de lucru „Rezolvarea conflictelor în șase etape”.
3. În celălalt grup, elevii caută într-o revistă un reportaj despre un conflict. De asemenea, își pot povesti propriile experiențe. Acum, elevii formează grupuri de patru. În fiecare grup există doi elevi care au citit rezolvarea conflictelor și doi care au aruncat o privire mai atentă asupra unui conflict specific. Elevii aleg un singur conflict și procesează ideile de soluționare a conflictelor.
4. Doi elevi sunt adversari, iar ceilalți doi acționează ca mediatori. Ei urmează liniile directe din fișa de lucru, pentru a găsi o soluție.

Partea ②

Reflecție în ședința plenară:

- Ce conflicte ați încercat să rezolvați?
- Cum ați încercat să le rezolvați?
- Cum v-a ajutat modelul de rezolvare a conflictelor?

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ①

Rezolvarea conflictelor în șase etape

1

Identificați nevoile

„De ce aveți nevoie?”

Fiecare persoană implicată în conflict ar trebui să răspundă la această întrebare fără să-l acuze sau să-l învinovățească pe celălalt.

2

Definiți problema

„Care este problema în acest caz?”

Întreaga clasă poate ajuta la găsirea unei definiții care să răspundă nevoilor celor în cauză. Adversarii trebuie să poată accepta definiția.

3

Căutați un număr de soluții

„Cine poate indica un posibil mod de rezolvare a problemei?”

Toți membrii clasei pot contribui cu răspunsuri. Acestea ar trebui notate, fără comentarii, fără a fi judecate sau evaluate. Scopul acestei etape este de a propune cât mai multe soluții.

4

Evaluati soluțiile

„Ați fi mulțumit cu această soluție?”

Fiecare parte din conflict examinează alternativele, explicând care sunt sau nu sunt acceptabile.

5

Decideți care este cea mai bună soluție

„Ambele părți acceptă această soluție? Problema a fost rezolvată?”

Trebuie să fie clar că ambele părți acceptă soluția. Eforturile lor de a găsi o soluție trebuie apreciate.

6

Vedeți cum se aplică soluția

„Să vorbim încă o dată despre această situație și să ne asigurăm că problema a fost rezolvată cu adevărat.”

Trebuie stabilit un plan care să evalueze soluția. În funcție de natura conflictului și de vârsta adversarilor, o evaluare poate fi efectuată în câteva minute, în câteva ore sau o zi mai târziu.

MODULUL 2**ASIGURAREA CALITĂȚII VIEȚII**

Asigurarea calității vieții cu accent pe integritate, gestionarea eficientă a resurselor, responsabilitate pentru dezvoltare durabilă, buna gospodărire etc.

SARCINA 5

TOȚI SUNTEM EGALI, DAR UNII SUNT MAI EGALI DECÂT ALȚII

Scop

Elevii identifică și analizează motivele pentru discriminarea unora. Acest exercițiu se concentrează asupra modului în care factorii socioeconomici afectează șansele de succes social.

Timp necesar

- ① 25 minute
- ② 20 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Sarcina este scrisă pe tablă sau pe caiet. Câte o foaie de flipchart pentru fiecare grup.

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul împarte elevii în grupuri de cel mult șase persoane (număr par). Fiecare grup primește o foaie de flipchart și un marker.
2. Profesorul cere ca jumătate dintre grupuri să deseneze caricatura unui învingător social, iar cealaltă jumătate să deseneze caricatura unui învins.
3. Elevii descriu apoi caracteristicile „învingătorului” sau ale „învinșului”.

Partea ②

Desenele sunt afișate pe perete. Fiecare grup este rugat să-și explice desenul în fața întregii clase.

- „Artiștii” comentează activitatea lor, explicând intenția din spatele desenului.
- Elevii prezintă caracteristicile pe care le-au adăugat desenului. Întrebările de susținere îi vor ajuta.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

Caracteristici posibile:

condiții socioeconomice, profesie, sex, grup etnic, activități de agrement, stil vestimentar, obiceiuri de consum

Partea ②

Întrebări pentru prezentare

• Ce spune caricatura?	• Ce factori fac dintr-un om un învingător sau un învins?
• Cum i-am descris pe învingători și pe învinși?	• Au toți oamenii aceleași șanse indiferent de condiția lor socială?
• Care sunt principalele caracteristici ale succesului?	• Când câștigi e ușor, când pierzi e greu: cum reacționăm când pierdem?
• Care sunt principalele caracteristici ale eșecului?	• etc.

SARCINA 6

CE MI-AȘ DORI PENTRU O LUME MAI BUNĂ, DACĂ AȘ FI MAGICIAN

Scop

Elevii sunt încurajați să creeze viziuni semnificative. O persoană fără viziuni utopice se limitează la acceptarea status quo-ului. Elevilor li se oferă șansa de a-și folosi creativitatea.

Timp necesar

- ① 25 minute
- ② 20 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen, hârtie, markere.

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Elevilor li se cere să-și imagineze că sunt magicieni.
2. Ei spun (sau citesc cu voce tare): „Dacă aș fi un mare magician, aș aranja ca bărbații, femeile și copiii să nu mai trăiască niciodată în sărăcie. Pentru ca acest lucru să se întâmple...” Fiecare elev completează propoziția.
3. Apoi, elevii își citesc răspunsurile într-o sesiune plenară. Pentru această activitate, scaunele trebuie aranjate în cerc.
4. Evaluare: elevii discută despre dorințele și nevoile menționate.

Partea ②

Nu suntem magicieni. Dar, ca oameni obișnuiți, avem totuși putere. Elevii se gândesc la ce poate fi făcut pentru ca una dintre dorințele lor să devină realitate.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Ce-mi doresc și ce-aș putea face pentru o lume mai bună

Partea ①

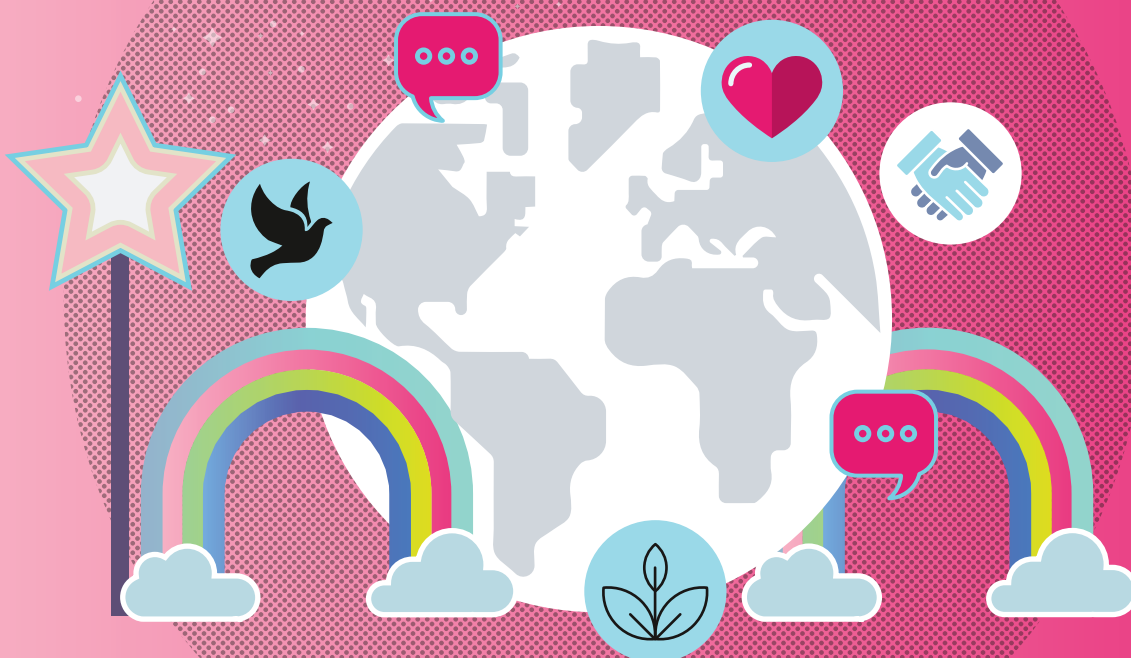
Dacă aș fi un mare magician...

- aș opri...
- aș închide...
- aș uita...
- m-aș opune...
- aș continua...
- aș crea...

Partea ②

Eu însumi, cu puterea pe care o am...

- voi opri...
- voi închide...
- voi uita...
- mă voi opune...
- voi continua...
- voi crea...

SARCINA 7

CÂȘTIG-CÂȘTIG: BINE PENTRU TOATĂ LUMEA

Scop

Elevii înțeleg că valorile personale au un impact mare asupra modului în care fiecare individ gestionează situațiile dificile. Fiecare vrea să câștige, dar apartenența la o familie, o clasă, o comunitate cere soluții bune pentru toată lumea.

Timp necesar

- ① 35 minute
- ② 10 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen. Ziare, reviste.
Carduri tipărite pentru toți elevii.

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul explică faptul că pot exista trei tipuri de soluții la un conflict. Câștig-câștig (win-win): soluții care permit ambelor părți să beneficieze; câștig-pierdere (win-lose): soluții de care beneficiază doar o parte în detrimentul celeilalte; pierdere-pierdere (lose-lose): soluții în care niciuna dintre părți nu beneficiază. Pentru a înțelege mai bine, profesorul prezintă un card, care va fi folosit de toate grupurile mai târziu, pe parcursul lecției.
2. Profesorul descrie o situație de conflict pentru care nu există o soluție dată, de exemplu: unii elevi vor să folosească în același timp locul de joacă pentru sporturi diferite.
3. Împărțiți în grupuri de max. 6 persoane, elevii primesc sarcina de a desena situația de la locul de joacă. Pe o foaie de flipchart sunt reprezentate nevoile și jocurile grupurilor aflate în conflict.
4. Grupurile de elevi se împart apoi în echipe de min. 2 persoane. Aceste echipe reprezintă cele trei grupuri de interese și notează ce își doresc, cum vor argumenta și cum se simt în privința pierderii într-un conflict.
5. Acum iau cardul și fac descrieri pentru toate cele trei opțiuni: câștig-câștig, câștig-pierdere, pierdere-pierdere.

Partea ②

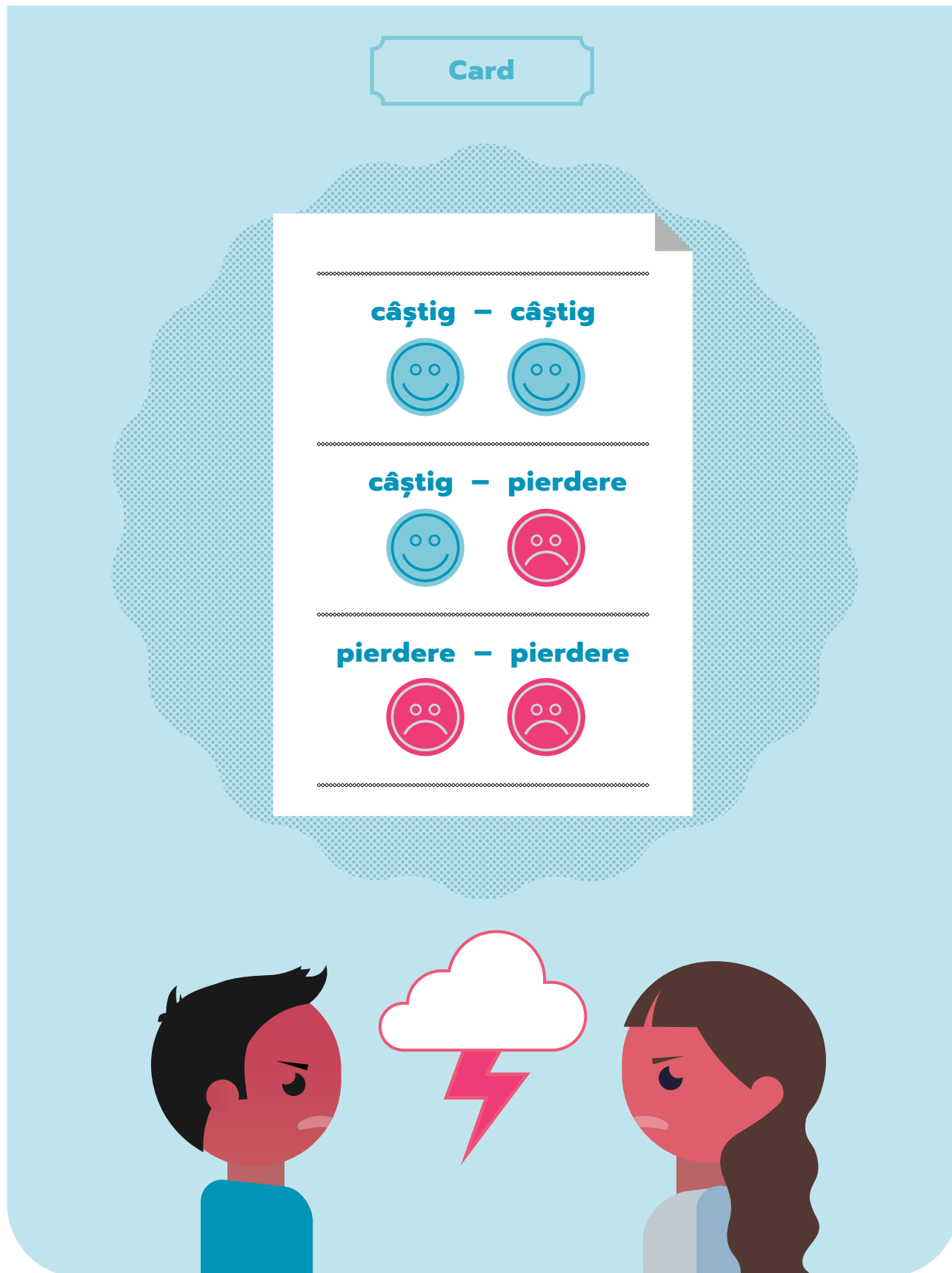
Sesiune plenară: Echipele își prezintă cele trei opțiuni.

În clasă are loc o discuție moderată de profesor, susținută de următoarele întrebări:

- De ce este atât de dificil un compromis?
- De ce în familii, în clase și în cartiere avem nevoie de mai multe situații de tip câștig-câștig?
- Care ar putea fi consecințele pentru societate, dacă aceleași grupuri ar pierde mereu?

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

SARCINA 8

DORINȚE ȘI NEVOI

Scop

Elevii înțeleg diferența dintre lucrurile pe care le doresc și cele de care au nevoie cu adevărat. În acest fel, ei descoperă modul în care prevederile Convenției privind Drepturile Omului și ale Convenției asupra Drepturilor Copilului se suprapun cu „nevoile” oamenilor pentru un trai demn.

Timp necesar

- ① 25 minute
- ② 20 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen. Reviste, foarfece (suficiente), pentru fiecare grup o bucată de cca. 4 m de sfoară și 15–20 cârlige de rufe sau ace de siguranță.

Modulul 2

Asigurarea calității vieții

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul le cere elevilor, cu câteva zile înainte, să aducă reviste (sunt bune și cele vechi) sau le aduce chiar el.
2. Grupuri de 3–5 elevi decupează vreo 20 de imagini cu lucruri pe care și le-ar dori. Pot fi și imagini cu un anumit stil de viață.
3. Fiecare grup aranjează imaginile după cum acestea ilustrează dorințe (imagini cu obiecte/stiluri de viață care permit un trai luxos, de genul „produse de înfrumusețare”, „mașini uimitoare”, „îmbrăcăminte de lux”) și imagini care ilustrează nevoi (precum „mâncare sănătoasă”, „prieteni și familie”, „protecție împotriva violenței”, „apă curată”, „educație”, care permit o viață demnă).
4. Echipele prind imaginile pe sfoară cu ace/cârlige și le grupează în funcție de dorințe (în stânga) și nevoi (în dreapta). Cele care sunt dificil de încadrat într-o categorie sau alta, sunt puse la mijloc.

Partea ②

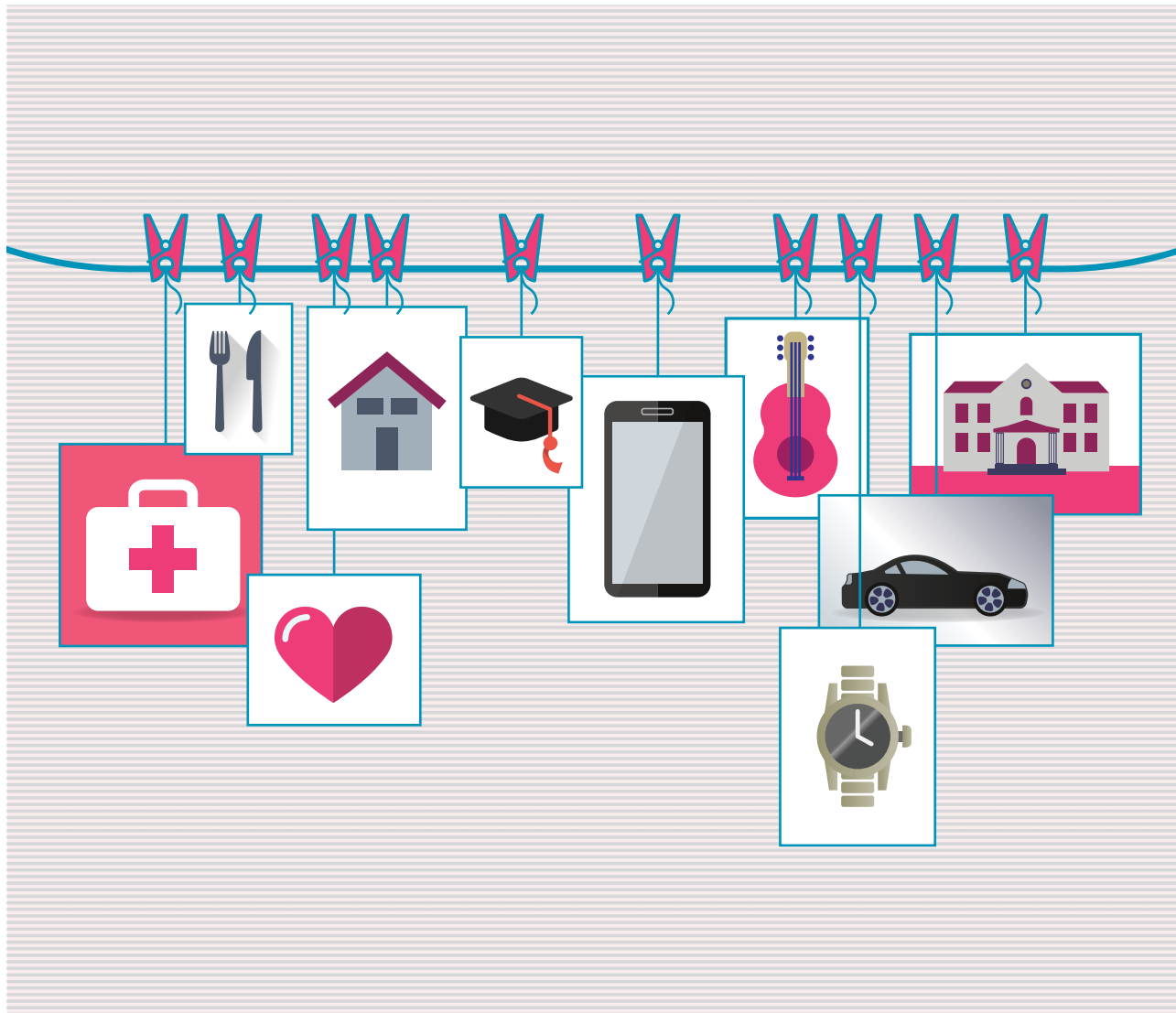
1. Elevii își evaluează reciproc soluțiile, pun întrebări și fac comentarii.
2. Profesorul deschide o discuție despre diferența dintre lucrurile de care avem cu adevărat nevoie și cele pe care le dorim doar. Este important să evitați o discuție moralistă, pentru că a avea dorințe este foarte normal.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

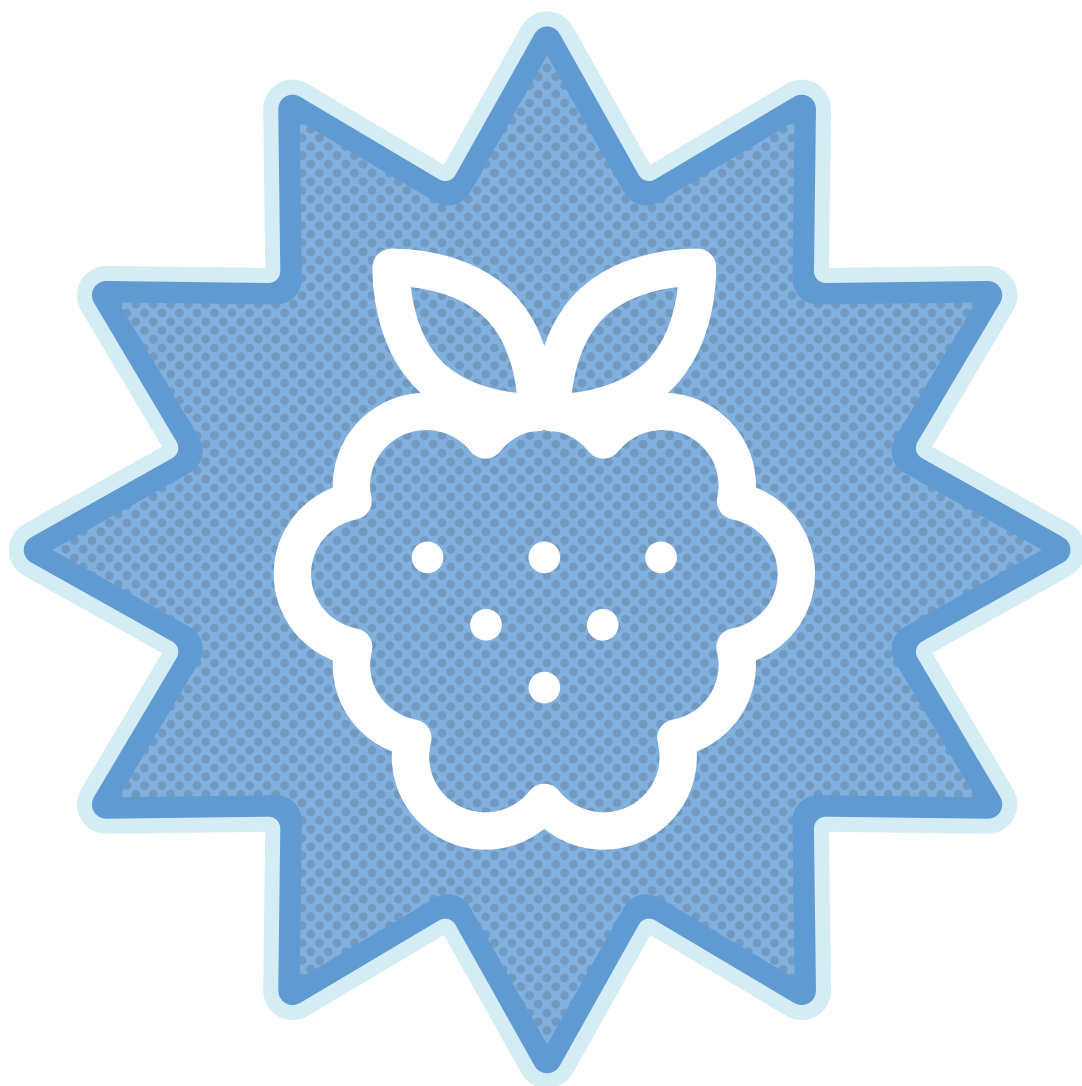

Partea ②

Expunere și explicații

Dacă timpul permite (sau într-o lecție suplimentară), profesorul distribuie Convenția privind Drepturile Omului (și/sau Convenția asupra Drepturilor Copilului). Elevii încearcă să asocieze „nevoile” reprezentate în imaginile lor cu diferite articole din convenții. Ce este reprezentat? Ce lipsește?

Pot găsi imagini suplimentare, astfel încât să fie reprezentate cât mai multe drepturi. Elevii ar putea cunoaște deja aceste convenții de la „Educație civică” sau de la alte discipline. Acest lucru ajută mult și nu constituie doar o repetare: utilizarea convențiilor în circumstanțe diferite are un impact mai profund.

MODULUL 3

MODUL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS

Modul de viață sănătos care îi ghidează pe elevi în aspecte ce țin de sănătatea fizică, emoțională, alimentația sănătoasă, contracararea viciilor: droguri, alcool, fumat, influențe de diferit gen etc.

SARCINA 9

CUM PLANIFICĂM UN PROIECT DE MEDIU

Scop

Elevii înțeleg dependența reciprocă într-o comunitate: fiecare soluție îi privește pe toți membrii acesteia. Dacă se acceptă o decizie, toți membrii unei comunități trebuie să o înțeleagă și să aibă șansa de a participa la procesul decizional.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen. Elevii trebuie să pregătească o ciornă a proiectului de mediu. Profesorul pregătește cardurile pentru jocul de rol.

Modulul 3

Modul de viață sănătos

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

Tinerii vor să facă o schimbare pentru mediul global. Ca temă pentru acasă, elevii vin cu idei pentru un proiect de mediu (realist). În clasă, se decid asupra uneia dintre idei (de exemplu, acordând puncte). Propunerea câștigătoare trebuie să fie gata în formă scrisă.

1. Elevii formează perechi. Fiecare pereche primește o copie a propunerii de proiect și unul dintre cardurile cu roluri. O pereche de elevi prezidează dezbaterile ce va urma.
2. Perechile stabilesc o listă a tuturor beneficiilor și problemelor legate de proiect.
3. O fac din punctul de vedere al persoanei al cărei rol îl joacă.
4. Ei iau o decizie comună pentru sau împotriva proiectului (15 minute).
5. Pe rând, fiecare pereche își prezintă poziția în fața grupului și își explică motivele.
6. Într-o dezbateră, perechile trebuie să spună ce le-ar plăcea să se realizeze. Trebuie stabilită o limită de timp pentru fiecare intervenție și pentru întreaga dezbateră.

Partea ②

1. Elevii votează și decid dacă proiectul va fi implementat sau nu.
2. Dacă da, încep activitățile următoare:
 - Există alte grupuri ale căror opinii trebuie consultate?
 - În ce măsură opinia voastră a fost influențată de opiniile altora?
 - Interesele particulare apărute de unul dintre grupuri au efect asupra celorlalte grupuri?
 - Există grupuri ale căror opinii și interese merită mai multă atenție?
 - Soluția votată de majoritate este cea mai bună pentru întreaga societate și pentru mediu?

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①**Carduri pentru jocul de rol****Proprietarul
unei mici afaceri****Un activist****Un salariat cu 4 copii
care și-a pierdut serviciul
din cauza proiectului
de mediu****Un animal****Un jurnalist****Un gunoier****Un politician**

Rolurile pot fi adaptate astfel încât să corespundă proiectului selectat anterior. Dar unele roluri ar trebui întotdeauna să se regăsească: oameni care ar putea profita sau pierde, politicieni, jurnaliști ...

SARCINA 10

FUMATUL ESTE UCIGĂTOR. DE CE ESTE ATÂT DE TENTANT?

Scop

Elevii înțeleg din exemplul fumatului de ce cunoștințele despre sănătate și riscuri nu ajută întotdeauna la luarea măsurilor necesare. Ei discută posibilitățile de a rezista tentației și se gândesc la consecințele pentru poziția lor în grup și în rândul colegilor.

Timp necesar

- ① 30 minute
- ② 15 minute

Forme de activitate

- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Lista cu motivele pentru care se fumează multiplicată pentru toate grupurile.

Modulul 3

Modul de viață sănătos

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul prezintă pe scurt câteva date legate de fumat: cifre recente arată că pe glob, în medie, aproximativ 50 % dintre bărbații tineri și 10 % dintre femeile tinere devin fumători și relativ puțin dintre aceștia se opresc. În secolul XX, au fost aproximativ 100 de milioane de decese cauzate de tutun, majoritatea în țările dezvoltate. Dacă tiparele actuale de fumat persistă, în secolul XXI tutunul va ucide aproximativ 1 miliard de oameni, în mare parte în țările cu venituri mici și medii.
2. Acest lucru este cunoscut de aproape toată lumea. De ce atât de mulți oameni încă fumează?
3. Profesorul începe o discuție. O întrebare care se poate adresa este: De ce faptele și cifrele au adesea atât de puțin impact asupra comportamentului oamenilor de toate vârstele?

Partea ②

În discuția ce va urma, elevii încearcă să găsească modalități foarte personale de a spune „nu” fumatului.

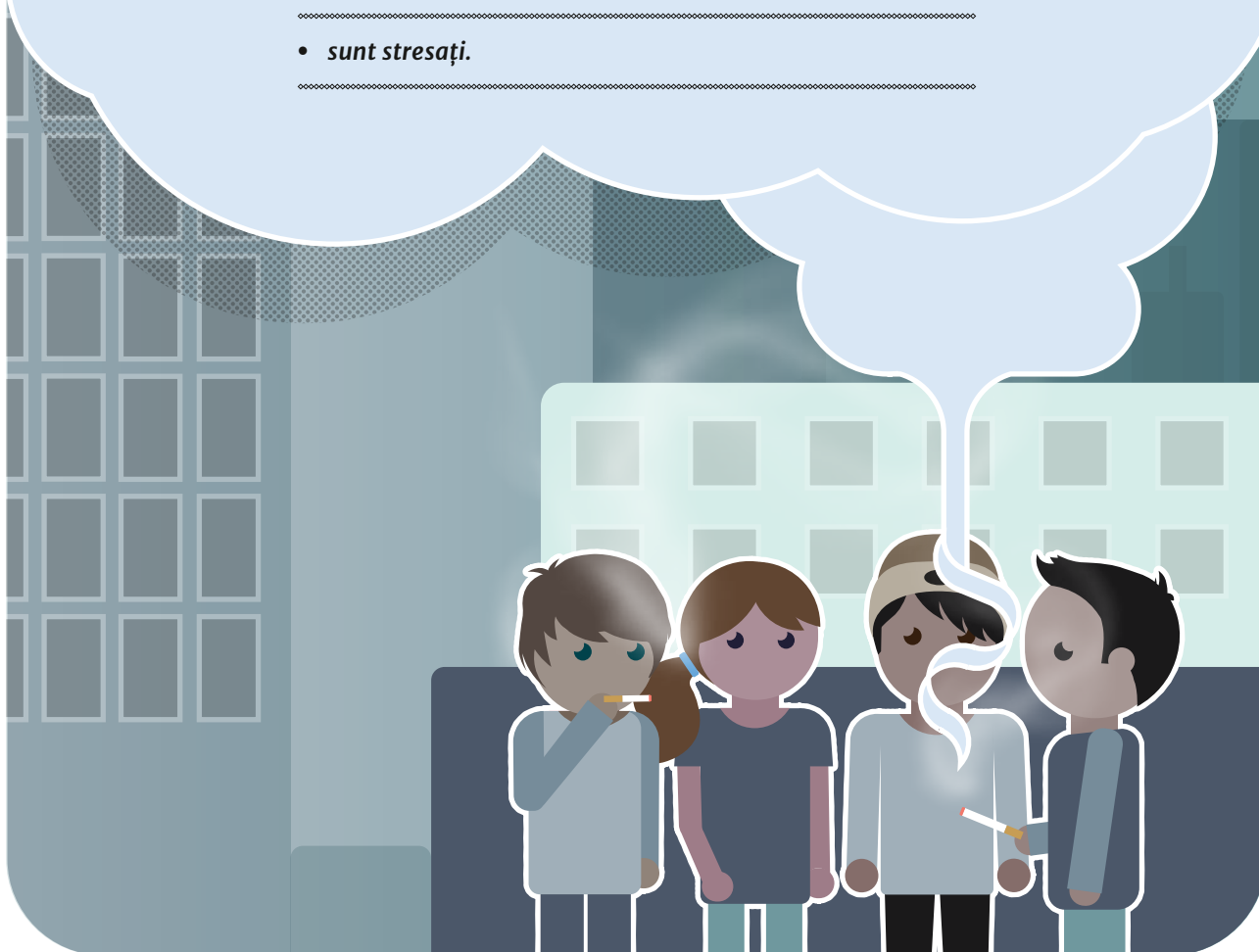
- Ce m-ar putea ajuta să rezist?
- Care ar putea fi consecințele pentru statutul meu în grupuri sau între colegi?
- Cum am putea începe o campanie eficientă prin care să luăm „elementul de tentație” al fumatului și să ne jucăm cu acesta?

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①**Tinerii încep să fumeze pentru că:**

- *sunt curioși;*
- *o fac prietenii lor (presiune de la egal la egal);*
- *ei cred că este „cool”;*
- *media și publicitatea fac fumatul să pară „cool”;*
- *vor să se simtă mari;*
- *i-au văzut pe frații lor mai mari încercând asta;*
- *părinții lor sau membrii familiei fumează;*
- *vor să slăbească;*
- *sunt stresați.*

SARCINA 11

APĂ CURATĂ – VIAȚĂ CURATĂ

Scop

Elevii conștientizează că apa este esențială pentru viață. Ei înțeleg consecințele lipsei apei curate și recunosc modul în care aceasta poate fi contaminată. Ei află ce acțiuni specifice pot întreprinde indivizii, guvernele și comunitățile pentru a contribui la protecția apei.

Timp necesar

- ① 20 minute
- ② 25 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Apă din diferite surse.

Modulul 3

Modul de viață sănătos

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul pregătește pahare cu apă din diferite surse: de la robinet, dintr-un râu sau lac, dintr-un șanț, apă de ploaie etc. Există o diferență vizibilă între apa din pahare? Din ce pahar ar prefera să bea și de ce?
2. Dacă un elev a fost în situația de a nu avea acces la apă curată, poate fi organizată o discuție suplimentară cu întreaga clasă sau în grupuri. Care sunt consecințele lipsei apei curate?
3. Prezentare scurtă a discuțiilor din grup.

Partea ②

1. Elevii au sarcina de a revedea ciclul apei în natură. Profesorul subliniază că în natură nu există apă „nouă” pe care să ne bazăm, de aceea suntem datori față de noi înșine să reciclăm apa existentă. De unde provine apa de la robinet? Elevii caută informații pe Internet despre:
 - ciclul apei în natură;
 - sistemele de purificare a apei administrate de industrii sau comunități.
2. Elevii au sarcina de a ilustra într-un poster ciclul apei în natură sau sistemul de epurare a apei cu explicațiile necesare.

Extensie extracurriculară

Tema apei ar putea fi un subiect bun pentru demararea unor proiecte extracurriculare.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Activități extracurriculare

Sarcina 1
Elevii, organizați în echipe mici, pregătesc o campanie de educare cu tema apei potabile (sub forma unui videoclip, poster, prezentare PowerPoint sau broșură), subliniind importanța apei potabile pentru viață, amenințările la adresa acesteia și ce putem face pentru a o proteja. Rezultatele vor fi afișate în școală și evaluate prin concurs.

Sarcina 2
Elevii redactează o scrisoare către un reprezentant local, referindu-se la o preocupare specifică legată de apă și sugerând acțiuni sau solicitând finanțare/atenție ori mai multe cercetări pentru a rezolva problema.

Sarcina 3
O echipă joacă rolul unui lider la nivel național, raional sau de școală și își prezintă în fața clasei/a școlii planul cu acțiunile pe care urmează să le întreprindă pentru a rezolva problemele legate de calitatea apei.

SARCINA 12

OBICEIURILE MELE ALIMENTARE

Scop

Elevii conștientizează că o alimentație sănătoasă este cheia unui viitor sănătos. Ei înțeleg că își pot influența sănătatea făcând alegeri înțelepte.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen.

Modulul 3

Modul de viață sănătos

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul explică, într-o scurtă introducere, faptul că obiceiurile alimentare din fiecare familie și fiecare grup pot fi foarte diferite. Chiar și o singură persoană poate mânca în moduri diferite. Un jurnal alimentar ne poate oferi mai multe informații despre obiceiurile alimentare ale unei persoane.
2. Profesorul le prezintă elevilor pe flipchart, într-o prezentare PowerPoint sau pe tablă, un exemplu de jurnal alimentar.
3. În mod individual, elevii își completează propriul jurnal alimentar pe durata a cel puțin două zile. Ei își împărtășesc obiceiurile alimentare și își pun reciproc întrebări.

Partea ②

1. Elevii revin în plen și își prezintă rezultatele.
2. Profesorul desenează pe tablă un tabel mare. Doi elevi colectează informațiile de la colegi și completează tabelul, care este analizat ulterior de întreaga clasă.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ①

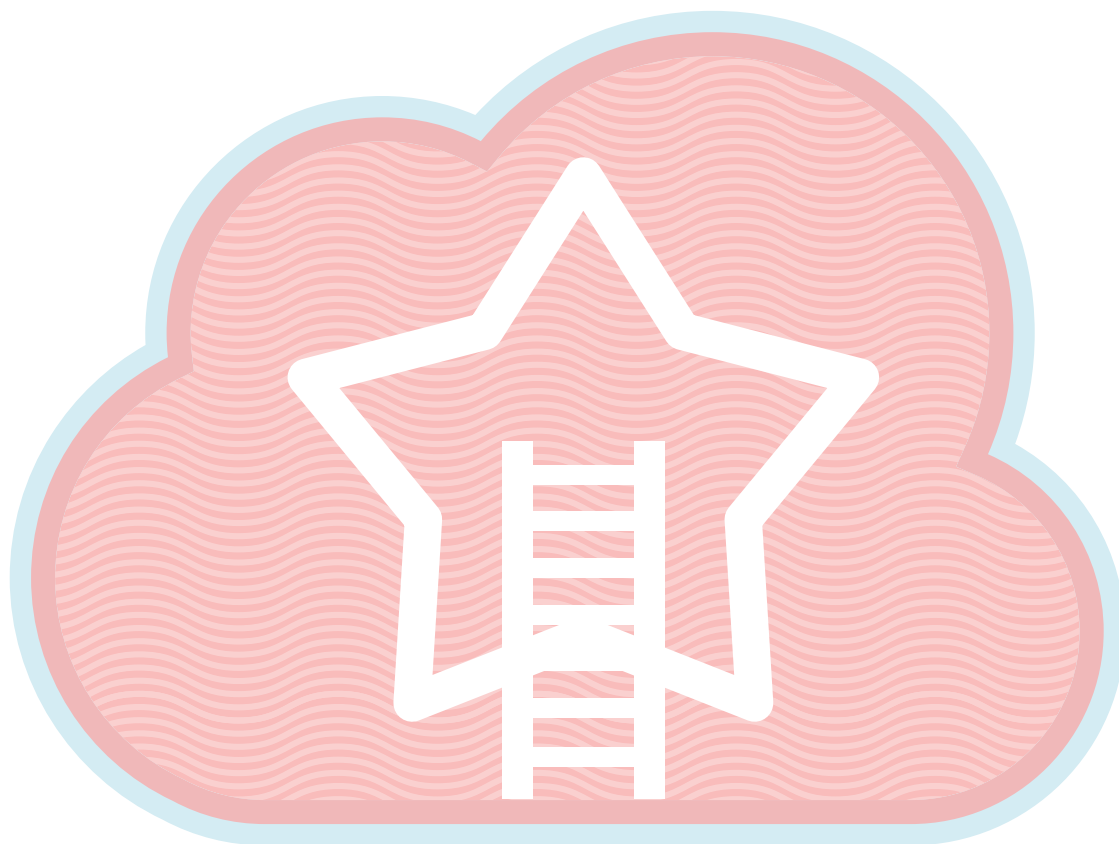

Ce mănânc de obicei într-o zi

Ora	Masă sau Gustare?	Locul	Alimentul	Cantitatea	Poziția	Activitatea	Socializare	Dispoziția	Nivelul foamei 1 - 10
07:00 - 07:10	gustare	în bucătărie	iaurt	1	în picioare	îmi terminam temele	singur	stresat	4

- Ce este surprinzător?
- De ce sunt mândru?
- Ce vreau să schimb?
- Ce trebuie să schimb?
- Ce ar fi diferit într-o zi de duminică?

MODULUL 4

PROIECTAREA CARIEREI PROFESIONALE ȘI DEZVOLTAREA SPIRITULUI ANTREPRENORIAL

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial cu accent pe înțelegerea profesiilor din perspectiva pieței muncii, planificarea carierei și luarea deciziilor de carieră, dezvoltarea spiritului antreprenorial ca opțiune de carieră etc.

SARCINA 13

LOCURI DE MUNCĂ: UNDE LE PUTEM GĂSI?

Scop

Elevii fac o cercetare privind locurile de muncă din vecinătatea casei și a școlii.

Timp necesar

- ① 60 minute (temă pentru acasă)
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen. O hartă mare a zonei din vecinătatea școlii. Buline colorate sau stegulețe.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

Elevii fac cercetări ample pentru a afla ce oportunități de angajare există în cartierul lor.

1. Elevii parcurg diferite trasee de acasă până la școală.
2. Ei notează toate locurile de muncă pe care le întâlnesc:
 - magazine mici;
 - hoteluri;
 - companii.
3. Pentru a discuta despre oportunitățile de angajare, profesorul ia ca exemplu școala. În plen sau în grupuri, elevii află ce profesii sunt necesare pentru a conduce o școală.

Partea ②

Profesorul și elevii pregătesc o hartă supradimensionată a cartierului școlii (se pot lipi la un loc mai multe foi de flipchart).

1. Elevii completează într-o listă rezultatele cercetărilor făcute. Unii ar putea, de asemenea, să facă o prezentare PowerPoint.
2. Elevii stau în jurul hărții, marcând cu buline colorate sau cu stegulețe fiecare oportunitate de angajare.
3. Apoi, toate locurile de muncă sunt notate pe tablă sau pe flipchart.
4. Locurile de muncă sunt încadrate în următoarele categorii:
 - Arte și divertisment;
 - Mici afaceri;
 - Industrie și producție;
 - Justiție și forțe armate;
 - Știință și tehnologie;
 - Sănătate și servicii medicale;
 - Educație.
5. Are loc o discuție, moderată de profesor:
 - Ce a fost surprinzător?
 - La ce tip de muncă nu ne așteptam?
 - Ce lipsește?
 - Unde se pot învăța diferitele meserii?

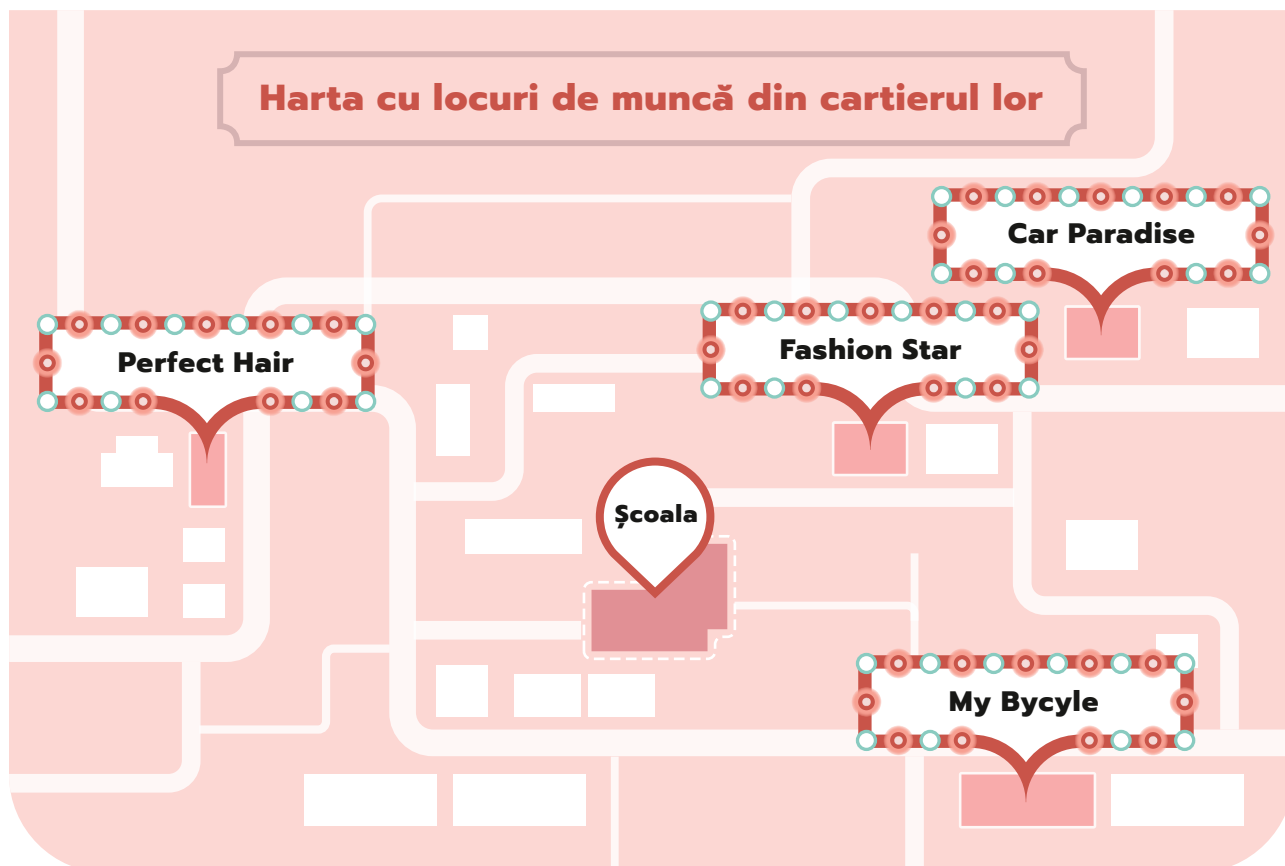
MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ①

Oportunități de angajare			
Locul de muncă	Numele companiei	Persoană de contact	Profesii
Coafor	Perfect Hair	Dna Silvia Popescu Str. Păcii, nr. 88 Tel: Email:	• Stilist junior • Stilist senior • Vânzător • Manager de marketing • Contabil • Persoană pentru curățenie
Service auto	Car Paradise		• Mecanic auto • Vânzător • Contabil • Spălător mașini • Șofer

Partea ②

SARCINA 14

TRASEUL MEU PROFESIONAL

Scop

Elevii identifică activitățile profesionale individuale. Ei fac distincție între planul pe termen scurt (până la vacanța de vară) și planul pe termen mediu (în timpul și după vacanța de vară).

Timp necesar

- ① 25 minute
- ② 20 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Categoriile de activități profesionale sunt notate pe tablă, cu spații pentru contribuțiile elevilor.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Pentru început, profesorul dă 2–3 exemple de activități de pe piața muncii la care elevii pot participa înainte de vacanța de vară și 2–3 activități la care pot participa în timpul și după vacanța de vară.
2. Elevii formează grupuri de 4, fiecare desemnându-și moderatorul și purtătorul de cuvânt. Purtătorul de cuvânt prezintă în partea a doua un scurt rezumat (3 minute). Toți membrii grupului adună cât mai multe idei pentru activități de muncă:
 - Să faci muncă voluntară: ...
 - Să faci diverse munci pentru sume mici: ...
 - Să observi un profesionist la muncă pentru o zi: ...
 - Să găsești întreprinderi care oferă locuri de muncă pentru elevi: ...
 - Să identifici posibilități de formare a competențelor de afaceri: ...

Când și unde este necesar un curriculum vitae (CV)? Ai un model? Interviu pentru un job: Cum te pregătești? Cunoști oameni care te pot susține în carieră?

Partea ②

1. Grupurile își prezintă rezultatele în clasă. Profesorul notează cuvintele-cheie pe tablă sub categoriile principale (vezi mai sus) și, atunci când este nevoie, adaugă informații.
2. Cu rezultatele de pe tablă, elevii încep să alcătuiască individual două liste de căi și pași posibil de urmat:
 - până la vacanța de vară (pe termen scurt);
 - în timpul și după vacanța de vară (pe termen mediu).
 Ca temă pentru acasă, elevii extind ambele liste, solicitând profesorilor, părinților și altor persoane să îi sprijine în deciziile lor privind cariera.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Activități în lumea profesiilor

Partea ②

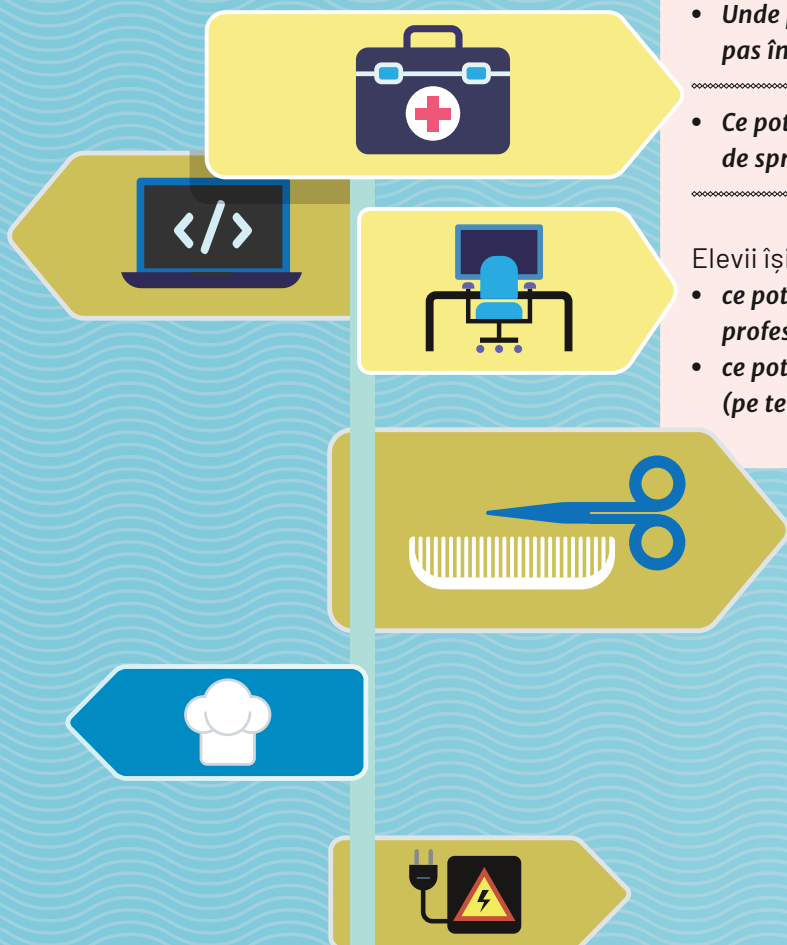
Concluzii

După ce au ascultat și au văzut ce au produs toate grupurile, elevii trag concluzii în mod individual:

- *Ce mă interesează? Ce aș putea face cu ușurință?*
- *Unde pot să mă dezvolt? Care este următorul pas în acest sens?*
- *Ce pot face pe cont propriu? Unde am nevoie de sprijin? De la cine?*

Elevii își grupează ideile în două liste:

- *ce pot face acum pentru planificarea carierei profesionale (pe termen scurt);*
- *ce pot face în timpul și după vacanța de vară (pe termen mediu).*

SARCINA 15

TRASEUL MEU ȘCOLAR/EDUCAȚIONAL

Scop

Elevii identifică activitățile personale și pașii de urmat în sistemul școlar. Ei disting între activitățile pe termen scurt (în acest an școlar) și activitățile pe termen mediu (în anul școlar viitor).

Timp necesar

- ① 25 minute
- ② 20 minute

Forme de activitate

- Lucru în grup

Organizarea clasei

Categoriile de activități profesionale sunt notate pe tablă, cu spații pentru contribuțiile elevilor.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul subliniază că această sarcină nu se concentrează pe obținerea unui loc de muncă, ci pe dezvoltarea carierei în sistemul școlar. Acesta prezintă planuri de acțiuni posibile pentru ca elevii să-și poată îmbunătăți competențele:
 - chiar acum;
 - până la încheierea acestui semestru;
 - după începutul semestrului următor.
2. În grupuri de câte 5, elevii colectează cât mai multe idei pentru traseul lor educațional.

Partea ②

1. Grupurile își prezintă rezultatele în clasă. Profesorul notează cuvintele-cheie pe tablă în dreptul categoriilor principale (vezi mai sus) și, acolo unde este nevoie, adaugă informații.
2. Pe baza rezultatelor de pe tablă, elevii încep să alcătuiască, individual, două liste de trasee și pași posibil de urmat: până la vacanța de vară (iunie)/ după vacanța de vară (septembrie).
3. Ca temă pentru acasă, elevii extind ambele liste, solicitând ajutorul profesorilor, părinților și al altor persoane care îi pot susține în deciziile legate de carieră.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Activități pentru cariera educațională

Partea ①

Colectare

În grupuri, elevii definesc cât mai multe etape pentru planificarea carierei educaționale. Ei alcătuiesc o prezentare cu pașii și măsurile necesare:

- să înveți o dată pe săptămână la disciplina ... împreună cu ...;
- să ajuți un alt elev în mod regulat la disciplina ...;
- să participi sau să propui un proiect școlar mic;
- să obții calificativele/notele necesare la următoarele materii ...;
- să identifici școlile/instituțiile din cartier;
- să afli cerințele lor de înregistrare;
- să cunoști formalitățile, precum procedura de aplicare etc.;
- să știi la ce discipline se susțin examene de admitere;
- să alcătuiești o listă cu persoanele care te pot sprijini.

Partea ②

Concluzii

După ce ascultă toate grupurile, elevii trag concluziile:

- Ce mă interesează? Ce aș putea face cu ușurință?
- Unde pot să mă dezvolt? Care este următorul pas în acest sens?
- Ce pot face pe cont propriu? Unde am nevoie de sprijin, de la cine?

Elevii își grupează ideile în două liste:

- ce pot să fac chiar acum pentru cariera mea educațională (pe termen scurt);
- ce trebuie să fac după vacanța de vară (pe termen mediu).

SARCINA 16

PREZENTAREA PROIECTULUI MEU DE CARIERĂ

Scop

Elevii învață să pregătească o scurtă prezentare cu un plan pe termen scurt și mediu privind următorii pași din cariera lor, atât în școală, cât și pe piața muncii.

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② 45 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Se scrie pe tablă sau se proiectează un slide cu cerințele pentru realizarea unui poster.

Modulul 4

Proiectarea carierei profesionale și dezvoltarea spiritului antreprenorial

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul explică despre ce este vorba în prima lecție: pregătirea unei prezentări și obținerea de feedback de la un coleg. Mini-afișul pentru prezentare:
 - conține trasee de carieră: atât în lumea locurilor de muncă (profesională), cât și în școală (educațională);
 - include activități pe termen scurt și mediu;
 - folosește simboluri, schițe și fotografii pentru a ilustra ideile;
 - folosește cel mult șase cuvinte-cheie;
 - durează maximum 3 minute.
2. Elevii lucrează individual la mini-afișul lor.
3. În perechi, își prezintă reciproc prima schiță și dau/primesc feedback.
4. Ca temă pentru acasă, elevii finalizează mini-afișul și testează prezentarea, care trebuie să dureze doar 3 minute.

Partea ②

1. Elevii fac prezentările în grupuri mici de 4–5. Ceilalți oferă feedback cu regula „două puncte bune, unul de îmbunătățit”.
2. Profesorul invită 2–3 elevi să își prezinte posterul în plen, întreaga clasă dă feedback, urmând aceeași regulă.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

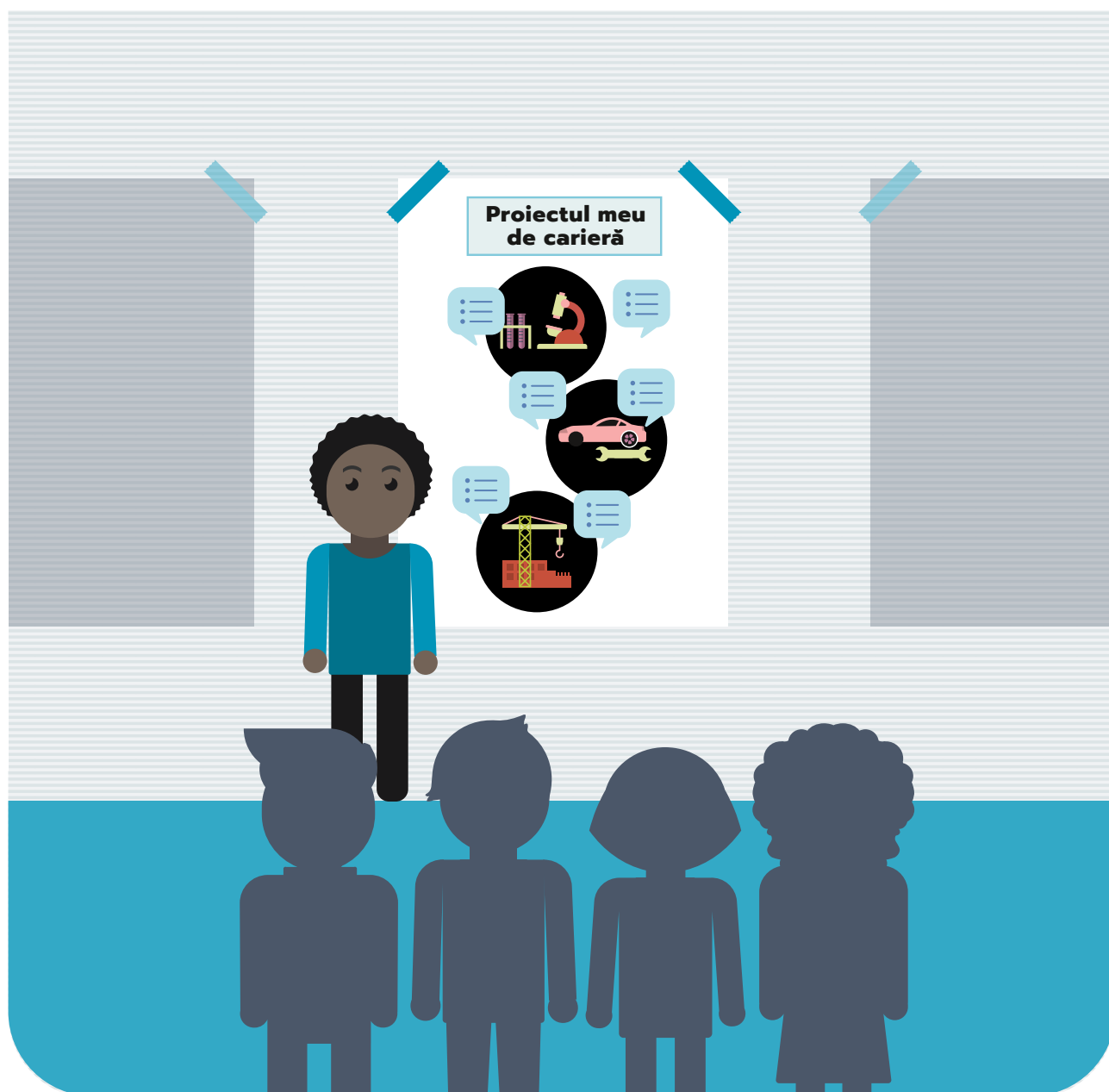
Pregătirea posterului acasă

Elevii colectează elemente pentru mini-poster, de exemplu, fâșii mici de hârtie, astfel încât să le poată aranja și rearanja. Ei trebuie să țină cont de faptul că simbolurile și imaginile sunt la fel de importante ca și cuvintele: se completează reciproc. Profesorul trebuie să le reamintească elevilor de tema lor. În caz contrar, sarcinile ulterioare nu vor fi posibile.

Partea ②

Prezentarea și feedbackul

Elevii sunt încurajați să depună toate eforturile în timpul prezentării. Ceilalți sunt interesați de ceea ce spun? Toată lumea este instruită pentru a oferi feedback de calitate?

MODULUL 5

SECURITATEA PERSONALĂ

Securitatea personală oferă elevilor contextul de formare a unui comportament orientat spre asigurarea securității proprii și a celorlalți.

SARCINA 17

RESPECTAREA LEGII O DILEMĂ

Scop

Elevii cercetează natura responsabilităților legale ale oamenilor. Aceștia explorează diferența dintre obligațiile morale și cele legale ca parte a modului lor de a trata situațiile de risc.

Timp necesar

- ① 10 minute
- ② 35 minute

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în perechi
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate în cerc pentru discuția în plen. Povestirea (Dilema dlui. Ioan) este gata de prezentare.

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul prezintă o povestire. Apoi, le cere elevilor să lucreze în perechi și să se pronunțe dacă domnul Ioan ar trebui să încalce legea sau nu. Pe tablă sunt scrise două enunțuri:
 - „Dl Ioan ar trebui să fure banii, pentru că...”
 - „Dl Ioan nu ar trebui să fure banii, pentru că...”
2. Profesorul notează argumentele oferite de elevi. De exemplu:
 - „Dl Ioan ar trebui să fure banii, pentru că salvarea unei vieți are prioritate în fața legii”;
 - „Dl Ioan nu ar trebui să fure banii, pentru că ar putea fi prins”.
3. Motivele sunt discutate în clasă.

Partea ②

1. Profesorul subliniază că oamenii au o serie de motive pentru a se supune legii: interesul pentru propria persoană, îngrijorarea pentru ceilalți, grija pentru bunăstarea societății.
2. Pentru a ilustra aceste concepte, profesorul desenează pe tablă o serie de trei cercuri concentrice, marcate cu „eu”, „alții” și „societatea”, pornind din cercul interior.
3. Profesorul menționează că respectarea legii nu este neapărat un semn al unui „cetățean bun”. Multe fapte greșite au fost comise de oameni care respectau legea, spunând că „își îndeplinesc numai datoria”. Uneori, chiar și cei corecți trebuie să încalce legea din cauza convingerilor lor morale.
4. Elevii își scriu propriile dileme (de exemplu, încălcarea limitei de viteză în caz de urgență) și citesc exemplele în plen. Profesorul subliniază apoi distincția dintre responsabilitățile morale și îndatoririle legale.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Partea ①

Povestire:

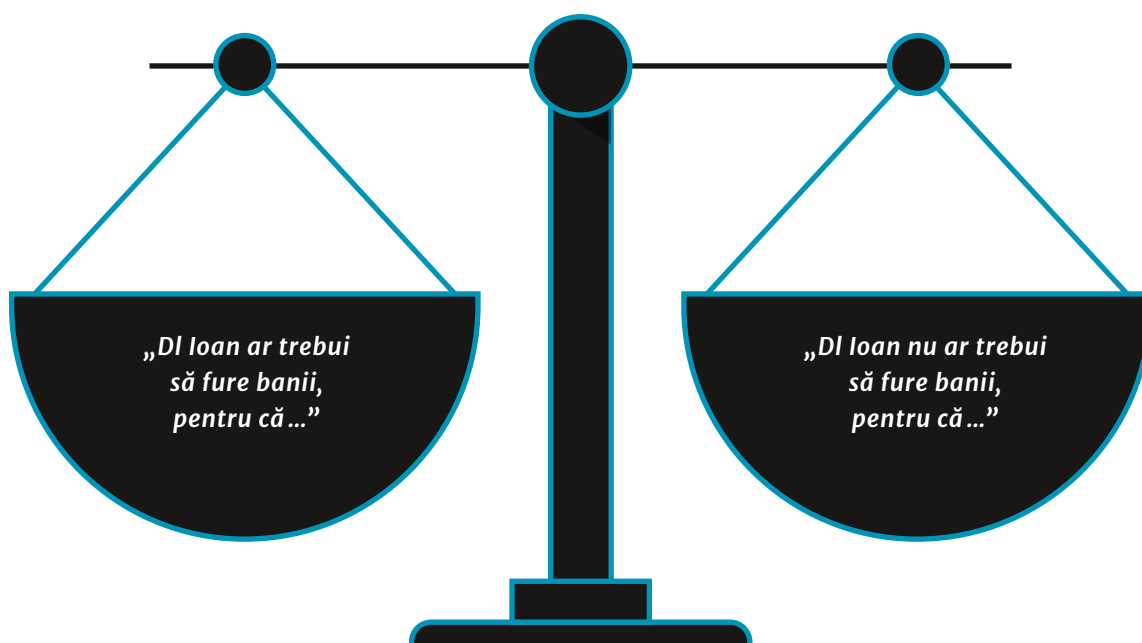
Dilema domnului Ioan

Unica fiică a domnului Ioan este foarte bolnavă. Ea are urgent nevoie de o operație, dar singurii medici din zonă care o pot opera trebuie plătiți înainte de a începe orice tratament.

Domnul Ioan nu știe ce să facă. El și soția sa au niște economii, cu care sperau să-și cumpere un mic magazin. Le dau bucuroși pentru a-și salva fiica, dar suma nu este suficientă.

Domnul Ioan îi imploră pe medici să facă operația cu mai puțini bani, dar ei spun că nu pot, deoarece ar fi nedrept față de ceilalți pacienți, care trebuie să plătească prețul întreg. Dl Ioan le cere rudelor și prietenilor să-i împrumute bani, dar nici sumele primite nu sunt suficiente. Și, în tot acest timp, fiica sa este din ce în ce mai slăbită.

În disperare, pentru a salva viața fiicei sale, domnul Ioan se gândește să fure restul de bani.

SARCINA 18

SECURITATEA CIBERNETICĂ

Scop

Elevii își îmbogățesc cunoștințele despre Internet, computere și telefoane mobile. Învață să se protejeze de infracțiunile pe Internet.

Timp necesar

① 20 minute

② 25 minute

Câteva ore în plus, temă pentru acasă sau lecții de artă

Forme de activitate

- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Fișe cu informații de bază privind securitatea informatică. Materiale pentru poster.

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul prezintă un proiect mic, dar important pentru clasă: scopul este de a crea postere atractive și relevante privind securitatea pe Internet pentru școală. Ar putea fi un singur poster, care să fie multiplicat pentru toată lumea, sau mai multe postere individuale, pentru diferite săli de clasă, hol și cancelarie.
2. Profesorul oferă elevilor un prim set de informații de bază, care pot fi perfecționate și completate prin intermediul cercetărilor individuale online.

Partea ②

Elevii parcurg informațiile de bază oferite de profesor. Apoi, fac unele cercetări online suplimentare și creează posterul vizual și informativ despre securitatea pe Internet. Elevii ar putea invita reprezentanți din alte clase sau specialiști online să le evalueze rezultatele. Pot organiza chiar și o competiție cu un premiu.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ①

Elevii fac o cercetare online privind Legile Internetului. Încep cu câteva reguli de bază. Acestea trebuie adaptate și completate, dacă este necesar.

Informații de bază privind securitatea

Nu deschide ușa unui străin

*Acasă: Nu deschide niciodată ușa unui străin.
Pe Internet: Spune-le părinților sau altui adult dacă cineva necunoscut te abordează online.*

Website-uri

Website-urile trebuie aprobate de părinți sau profesori.

Chat-uri

Cereți adulților să aprobe o persoană înainte dea vorbi cu ea pe Internet. Nu intrați pe chat fără cunoștința părintelui sau a profesorului. Nu aranjați niciodată o întâlnire față în față cu cineva pe care l-ați cunoscut online.

E-mail-uri

Nu deschideți e-mail-uri sau atașamente de la necunoscuți. Nu vă dați adresa de e-mail (fără aprobare).

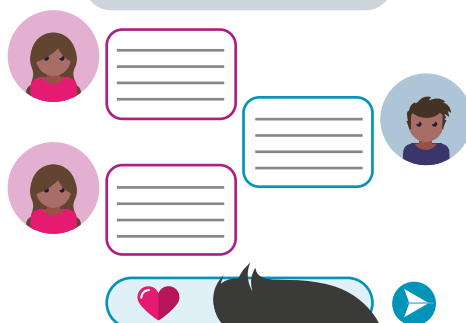
Furnizarea de informații

Nu furnizați informații cu caracter personal (nume, adresă, telefon, dată de naștere, fotografie, numele părinților, școala etc.).

Parole

Parola reprezintă identitatea voastră, deci țineți-o secretă și n-o furnizați decât părinților sau tutorilor.

CAMERA DE CHAT

SARCINA 19

BULLYINGUL – UN MOD GROAZNIC DE A DISTRUGE PE CINEVA

Scop

Elevii înțeleg când anumite comportamente constituie o intimidare fizică, verbală sau socială sau dacă, chiar ei, agresează în acest mod pe cineva.

Timp necesar

45 minute

Forme de activitate

- Discuție în plen

Organizarea clasei

Scaune așezate într-un cerc mare.
Fișe cu informații despre bullying.
Pe foi separate, se trec denumirile celor patru forme de bullying și pe alte foi – descrierea lor.

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

1. Elevii stau într-un cerc mare. În mijlocul încăperii sunt întinse două sfori, care se încrucișează și împart spațiul în patru părți. Profesorul face o introducere a temei prin utilizarea titlului lecției: „Bullying – un mod groaznic de a distruge pe cineva.” Apoi, îi întreabă pe elevi despre observațiile și experiențele lor.
2. Profesorul întreabă ce este cu adevărat intimidarea și apoi așază cele patru foi cu tipurile de bullying în cele patru câmpuri, pe podea.
3. Acum, profesorul pune toate descrierile, la întâmplare, în mijlocul cercului. Elevii iau câte o foaie și decid cărei categorii îi aparține descrierea, motivându-și decizia.
4. Profesorul distribuie fișele cu informațiile complete și, dacă este cazul, cere corectarea distribuției făcute anterior.
5. Într-o discuție finală, profesorul propune elevilor să formeze un „grup de lucru” care să acționeze împotriva intimidării.

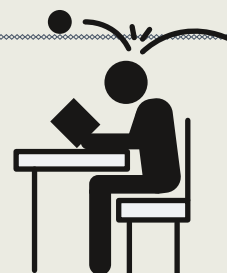

MATERIALE PENTRU ELEVI

Pe tablă/proiector/fișă de lucru

Bullyingul

Forma de bullying	Descriere
Bullying fizic	• să lovești sau să înghiontești regulat pe cineva • să trănțești sau să îndepărtezi pe cineva ori de câte ori trece • să furi sau să ceri insistent bunurile cuiva • să ameninți online că vei face rău fizic cuiva • să deteriorezi sau să distrugi proprietatea cuiva, uniforma, lucrurile școlare • să te ridici împotriva cuiva pentru a-l face să se teamă că va fi rănit; să intimidezi pe cineva
Bullying verbal	• să alegi pe cineva și să-l faci mereu să se simtă rău • să spui sau să faci multe lucruri semnificative pentru a supăra pe cineva • să trimiți online mesaje jignitoare către cineva • să râzi de cum arată sau cum se îmbracă cineva • să trimiți online imagini necorespunzătoare către cineva • să tachinezi pe cineva pentru că nu este bun la sport • să tachinezi pe cineva pentru că este bun la școală, matematică etc. • să strigi numele cuiva
Bullying social	• să te amuzi pe seama cuiva, spunând mereu „vine iar ciudatul ăla” • să încerci să oprești pe cineva să se alăture unui grup • să încerci să-i faci pe alții să nu placă pe cineva • să spui lucruri semnificative sau umilitoare despre cineva • să răspândești zvonuri sau minciuni despre cineva • să pui online imagini necorespunzătoare sau neplăcute despre cineva • să acționezi ca și cum cineva nu ar fi acolo sau să-l ignori • să tachinezi în mod constant pe cineva pentru că nu e ca o fată sau ca un băiat „tipic”: de exemplu, să tachinezi o fată pentru că este bună la sport sau un băiat pentru că este blând cu ceilalți
Nu este bullying	• să lupți pentru un anumit loc în școală • să nu-ți placă de cineva din grupul tău • să fii supărat pe cineva care ți-a luat lucrurile • să nu-ți împarți lucrurile cu cineva • să spui că nu ești de acord cu comentariile cuiva online • să fii nepoliticos o dată cu cineva, dar să îți dai seama că nu este în regulă • să glumești cu cineva că își uită mereu lucrurile

SARCINA 20

BICICLETA MEA. CASCA MEA. VIAȚA MEA

Scop

Elevii înțeleg importanța purtării unei căști atunci când merg cu bicicleta. Astfel, ei învață conceptul de „publicitate/ atenționare.”

Timp necesar

- ① 45 minute
- ② Temă pentru acasă

Forme de activitate

- Lucru individual
- Lucru în grup
- Discuție în plen

Organizarea clasei

Materiale pentru a realiza un poster, un videoclip sau o emisiune radio.

Modulul 5

Securitatea personală

DESCRIEREA LECȚIEI

Partea ①

1. Profesorul prezintă cele trei reguli de aur ale siguranței în timpul mersului pe bicicletă: să fii responsabil, să fii previzibil, să fii vizibil. Elevii sunt informați că purtarea căștii reduce riscul de vătămări cerebrale cu 80 %, conform estimărilor.
2. Clasa discută de ce oamenii, deși au învățat că o cască îți poate salva viața, nu o poartă. Elevii colectează mai întâi propriile idei (gândește), apoi completează și discută cu un coleg (lucrează în pereche) și aduc ideile lor în plen (împărtășește). Profesorul (sau un elev) ia notițe pe bilețele. Clasa încearcă să grupeze răspunsurile pe podea. Există categorii vizibile?
3. Profesorul lansează ideea creării de reclame motivaționale pentru purtarea căștii.
4. Sunt prezentate exemple de reclame. Elevii discută despre cât de eficiente sunt aceste reclame.

Partea ②

Elevii lucrează în echipe și creează reclame care promovează purtarea căștii. Produsele pot fi diferite: un anunț radio, un poster, un pliant, un videoclip.

De asemenea, profesorul discută posibilitatea prezentării reclamelor la școală, în fața părinților sau pentru un public mai larg. Poate o companie de asigurări este interesată și va dona un premiu.

MATERIALE PENTRU ELEVII

Pe tablă / proiector / fișă de lucru

Partea ②

Producerea unei reclame

În echipe, elevii își planifică activitățile, stabilesc timpul necesar și realizează produsul ca temă pentru acasă. Va exista o competiție? Sau o prezentare? Cine va asista? Aceste produse ar trebui făcute publice, sunt importante: este vorba despre prevenirea leziunilor cerebrale și a rănilor.

Materiale necesare: reclame din reviste, din ziare, de pe Internet. Vopsea, markere, hârtii colorate, telefoane mobile cu cameră foto etc.

